

POŠTINA
PLAČANA
V GOTOVINI

2

Marko in Miha

№ 50
DOLJAVNO
26. I. 1931
prilog

NA
STRANI 56

SO RAZPISANE NAGRADE

17 UREDNOSTI

23000 DIN

ZENA
IN DOM

Čudovit vonj

kot dah svežega

zraka!

*Poleg tega brezprimerna čistost perila,
negovanega s Persilom. Božansko
ugodje občuti vsakdo, kadar nosi te,
zdravje pospešujoče stvari.*

Persil je Persil

SREDSTVO ZA RAZBARVANJE

Razbarva
blago, od-
stranjuje
madeže
od vina,
rje,
črnila

BURMOL

Razbarva sukno in obleke, ki jih hočete zopet nanovo barvati z barvo, popolnoma različno od prvotne. Razbarvati morete n. pr. rjavo sukno in ga nanovo prebarvati na modro. — Služi dalje za odstranjevanje sadnih in vinskih madežev ter madežev od rje in črnila iz belega perila. Brauns-ov omot za gospodinjstvo prodajajo drogerije in druge trgovine te stroke.

*Glej,
mamica,
kako krasno sem si sama pobarvala obleko z
Brauns^{ova} barvo za sukno!*

Pomisli, koliko denarja sem si
s tem prihranila!

Godba in ples v lastnem domu!

Nabavite si gramofone

in plošče le pri

«TEHNIK» JOSIP BANJAI

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 20
(nasproti sodišča).

V I. kozmetičnem zavodu

«MARION»

Graz, Sporgasse 11

se prične sredi februarja **nov tečaj**
za **naravno lepotno negovanje**.

Tečaj bo trajal tri mesece.

Izčrpna pojasnila Vam pošlje I. kozmetični
zavod „MARION“, Graz, Sporgasse 11,
I. nadstropje.

Polne prsi, lepa meča

lepo oblikovana, jedra, mlakava, razvij. pri damah ne-
gleda ne starost po zdravnikih priporočena I EA MIX-
TURE. Ideal Mixture pripomore hitro nerazvitim in mla-
havim prsim do najlepše a cveta, razvoja in trdnosti. Že po
štiritredenski uporabi se pokaže omamljiva napetost in
oblikovanost, kar prinaša brez števila zahvalnih pisem.
Subotna oblika vrata preide v lepo oblikovano linijo.
Štrleče kosti izginejo. Tenka meča vidno jači IDEAL.

Jamstvo: če ni uspeha, se denar povrne. — Cena
Din 12—, tri steklenice Din 24—.

Dr. Nic. Kemeny, Košice, K. V., poštni predal 12/K. 21.

So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico

„PROJA“!

LITOGRAFIJA

ČEMAŽAR IN DRUG
LJUBLJANA, IGRIŠKA ULICA 6

izdeluje vsa litografska dela
po najsolidnejših cenah

Telefon številka 25-69

Zahtevajte ponudbe!

Nervozni umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi četudi le tupalam
katerega izmed naslednjih znakov bliža-
jete se živčne oslabelosti?

Hitro razburjenje, nerazpoloženje, drgetanje udov, ne-
mirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnoba, ne-
spečnost, nemirne sanje, neobčutljivost posameznih teles-
nih delov, plašljivost, prevelika razdražljivost spriču ugovarjanja,
ropota, duha, poženje po omamilih, tobaku, alkohola, čaju, kavi, trza-
nje očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, tesnoba, muhavost,
odpoved spomina ali govora, izredna nagnenja ali odvrtnost. Ako se po-
javi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj
so Vaši živci resno oslabileni in potrebujejo okrepila.

Ne pustite tega v nemar še naprej, ker slede temu lahko kmalu resne motnje
duševnih zmožnosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra
telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabe-
lost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

Zastonj in poštine prosto enostaven način **odkrijem**

ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva
izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotraj-
no zboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način

kako slabosti Vaših živcev odpomoči.

Ta način prinese obenem tudi zboljšanje razpoloženja, veselje do
življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga
je povsem prerodil. **To dokazujejo tudi mnena zdravni-**
kov. Stane Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolnoma zastonj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si **spravite ta oglas!**

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Michaelkirchplatz No. 13, Abt. 468.

Opreznost.

Tajnik: «Neki gospod je zunaj in prosi za intervju.
Želi, da mu razodenete tajnost vašega kolosalnega
uspeha.

Milijonar: «Ali je žurnalist, ali detektiv?»

Vprašanje.

Vnuk: «Babica, ali si bila tudi ti v Noetovi barki?»

Babica: «Nisem bila, dete moje.»

Vnuk: «Pa kako potem to, da se nisi potopila?»

Profesorski zakon.

Mlada profesorska zakonca sta na svojem ženitovanj-
skem potovanju zašla v okolici Zeneve.

On: «Mila, izgubil sem orientacijo!»

Ona: «Pomisli, morda si jo pozabil v hotelu...»

Ali hočeš biti lepa?

Ni pravljica, da so že stari Egipčani poznali kozme-
tična sredstva. Ko so odkopavali Tutankhamnovo
grobnico, so našli v njej posodice pomad in neverjetno
lepo dišečih vonjav. To je najboljši dokaz, da ljudje
skrbe za lepoto, odkar obstoji svet...

Kaj se danes uporablja za ohranitev lepote in sve-
žosti, ki si je želi vsaka ženska?

Zoraida krema ohranja svežost in mladost lica ter
odstranjuje gube, ki so največji sovražnik lepote.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12-50.

Zoraida milo je izredno dehteče, priporočljivo za
vsako polt in se izvrstno peni. Elegantno opremljena
škatlica Din 12-.

Zoraida puder v vseh barvah, bel, rožnat, crème, ocre,
naturelle, je najlažji in brezhiben.

Okusno pakiran v škatlicah Din 6-., 12-., 20-.

Milch-krema Dr. Broema je edino sredstvo proti pe-
gam in madežem.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12-50.

Melitis-krema (rastlinski vosek) je čisti naravni pre-
parat, ki v nekaj dneh odpravi lišaj. Škatlica Din 10-.

Boraks je na vsak način potreben dodatek vode pri
umivanju. Škatlica Din 10-.

Poslednja novost na polju kozmetike so vsekakor
preparati

«**OPERA**».

«Opera» Eau de Cologne, elegantno opremljena s
100 grami vsebine Din 40-.

«Opera» parfem, izredno dehteč, elegantno adjusti-
rana steklenica Din 50-.

«Opera» puder, v vseh barvah, velika škatla Din 30.

Vse zgoraj opisane preparate prodaja in razpošilja
s pošto

PARFUMERIJA URAN,

Mestni trg št. 11, Ljubljana.

Zadovoljen

in

dobro razpoložen

more biti vsak, ako si nabavi potrebna
oblačila po nizkih cenah pri trdkih

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA

DVORNI TRG ŠT. 3.

Elegantni vzorci, moderna in precizna iz-
delava. Oglejte si bogato zalogo oblek,
površnikov, ranglanov, „trenchcoat“ ter
damskih plaščev itd. — Dežni plašči, usnjeni
suknjiči, čepice, perilo itd. Angleško in
češko sukno ter vse manufakturno blago
se prodaja na metre v poljubni množini.
Na željo pa se izgotavljajo obleke itd.
tudi po meri v lastnem modnem ateljeju.

Smučanje v Planici.

Ona: «Vse me gleda! Ta toaleta se mi pa mora res
dobro podati... Smučanje bi bilo res prav prijetno,
samo ako bi ne bilo teh vražjih smučk...»

Najmodernejši in neprekoslivi stroj je **šivalni stroj**

„Haid & Neu“

s temi prednostimi: Šiva naprej in nazaj, preprosta priprava za vezenje in krpanje. Teče tiho, ima kroglični sistem.

Brezplačen pouk na domu ali v tečajih.

Garancija 30 let!

Prodaja se tudi na zelo ugodne in dolgoročne obroke, tako da si more stroj nabaviti tudi oni, ki ima skromne dohodke.

Zahtevajte brezplačne prospekte in cenike!

„CENTRA“

trgovina šivalnih strojev, gramofonov, koles itd.

LJUBLJANA

Masarykova cesta

(palača Vzajemne zavarovalnice).

Pri kolodvoru.

Telefon šte. 23-83.

KLISJEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Eden proti dvajsetim.

Zaročenec (ki je strašno ljubosumen): «Ali si kdaj poljubila kakšnega moškega razen mene?»

Zaročenka (povesi trepalnice): «Sem...»

Zaročenec: «Stoj! Ne povej mi njegovega imena, ker bi sicer pretepel tega človeka, da bi imel zadostil!»

Zaročenka (dvigne trepalnice): «Ali, dragi, ne govori neumnosti! Za uspeh nimaš prav nobenih šans — ti, eden — proti dvajsetim.

REVMATIZMA
TRGANJA
GLAVOBOLA
ŽIVČNIH BOLEČIN

se rešite naglo, ako uporablj. te francosko žganje: Radion vinski cvet

„ELEVATOR“

Ako ga ne dobite v svoji lekarni ali drogeriji, tedaj pišite edino pooblaščenemu proizvajatelju

„PIRETRIN“ D. D. ZAGREB

Branimirova ulica 43

ki Vam pošlje po povzetju 5 malih steklenic za 50 Din.

Našim dragim čitateljicam!

Prejeli sva toliko novoletnih voščil, da nama ni bilo mogoče odgovoriti in se zahvaliti vsaki posamezni. Veliko naročnic nama je poslalo za novoletno darilo po eno ali več imen novih naročnic. Druge zopet so nama poslale mnogo dobrih nasvetov za bodoče delo, ki jih bova seveda upaževali, kolikor bo le mogoče.

Vseh teh prijaznih voščil, izrečenih v tej ali oni obliki, sva bili tako veseli, da bi vsaki posebej radi povedali, da je bilo to najino najlepše darilo za delo in trud enega leta.

Vse nama lahko verjamejo, da nama prizadeva veliko skrbi, kakšno gradivo bi izbrali, katero sliko bi prinesli, da bi bile vse naše čitateljice zadovoljne. Dobro veva, da ne more biti vsaka stvar vsem po godu, kar skoraj ni mogoče, ko je vendar med toliko tisoči naročnic toliko različnih žena iz vseh slojev, in vsaka ima svoje želje in svoj okus. Toda izkušava, kolikor moreva, da nudi list vsaki nekaj. Imava pa resno voljo, da naj bo list vzgojen in koristen vsaki slovenski ženi.

Še eno prošnjo imava. Prihodnjo številko hočeva posvetiti našim otrokom.

Sotrudnice, ki imate dobre vzgojne in pripovedne članke, pošljite nama jih do 6. februarja. Prav tako prosiva matere, ki imajo o svojih otrocih kaj lepega povedati, da nama pošljejo svoj prispevek, napisan z nekaj vrsticami. Tudi več je slike otrok s smehom ali solzami na obrazu bi radi imeli. Samo one slike so res dobre, ko je bil otrok neopazovan fotografiran. Poglejte naslovni sliki na prvi in na tej številki ter na tretji in deveti številki lanskega letnika. Take slike bi potrebovali do 6. februarja. Slike bova seveda vrnila.

Gospem, ki so nam poslale slike svojih malčkov, sporočamo, da prinesemo fotografije v prihodnji številki. Klišeji so že narejeni.

Imava iskreno željo, da delamo pri listu vse skupaj, vsaka po svojih močeh in znanju. Potem bo to res vzoren list za ženo in dom.

Urednici.

Nekaj o koledarjih, ugankah in nagradah!

Naša uprava je prejela veliko naročil za koledarje tudi še januarja meseca. Obljubili smo, da dobe naročnice koledar že sredi meseca januarja. Ker je pa bilo naročil toliko, kolikor se jih nismo nadejali, ni bilo upravi mogoče razposlati koledarjev sredi tega meseca, temveč šele te dni. Upamo, da nam te zamude nobena naročnica ne bo štela v zlo.

S koledarjem bomo gotovo vsem ustregli. Saj ima gospodinja razen koledarskega dela in različnega kratkočasnega gradiva tudi prostor za knjigovodstvo, kamor bo lahko vpisovala svoje dohodke in izdatke.

One, ki še niso poslale Din 2— za poštnino, prosimo, da nam pošljejo dve znamki po dinarju.

Letošnjim novim naročnicam, ki so plačale naročnino za vse leto, in onim, ki so nakazale 6 Din, smo priložili prvi del povesti «Potočnikova Truda».

Ako bi katera pomotoma ne dobila koledarja ali povesti «Potočnikova Truda», naj nam takoj sporoči, da ji pošljemo eno ali drugo še eukrat.

V 9. številki smo na strani 294 razpisali nagrade za one, ki nam pridobijo kaj novih naročnic. Nagrado smo doslej poslali vsem tistim, katerih pridobljene naročnice so plačale vseletno naročnino, prejele je pa niso one, ki niso navedle, kakšno nagrado hočejo ali pa če po njih pridobljene naročnice še niso nakazale vseletne naročnine, in pa one, ki se niso ravnale po navodilih na strani 294, ker bi sicer nastale neljube pomete.

Te pa prosimo, da store takole:

1.) Napravijo naj izkaz vseh naročnic, ki so jih pridobile.

2.) Če morejo, naj ugotove, ali je nova naročnica tudi res plačala naročnino za vse leto. Ako ne, naj jo prosijo, da to stori.

3.) Pri vsakem naslovu naj pripíšejo, koliko je nova naročnica plačala.

4.) Po razpisu na straneh 294. do 296. dobi vsaka nabirateljica nagrado, ki ji pritiče po številu pridobljenih naročnic, ki so tudi naročnino plačale. Zato naj nabirateljice sporoče, kakšno nagrado žele za pridobljene naročnice, ki so že plačale za vse leto.

Na osnovi vsega tega pošljemo potem nagrado tudi tistim, ki je zaradi pomanjkljivih podatkov še niso dobile.

Končno opozarjamo naše cenjene čitateljice še na uganko, ki je na str. 56/57. Za pravilno rešitev je določenih za 25.000 Din nagrad.

Uprava.

Moderno električno razsvetljava

v vaših stanovanjih si uredite z našimi najmodernejšimi električnimi svetilkami, skulicami (ampulami) in drugimi svetilkami. — Veliko izbiri električnih likalnikov, posod za kuho, ogrevalnih plošč, sesalcev prahu in drugih električnih aparatov za gospodinjstvo in kosmetiko nudi

«ELEKTROINDUSTRIJA»

d. d.

Ljubljana, Gosposvetska cesta 13 (Kolizej).

Telefon Interurban 2314

ŽENA IN DOM

Letnik II.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1931.

Štev. 2. ||

Jarmila Haškova: Kaj je ukrenila gospa Holečkova

Gospa Holečkova je prejkala mnogo noči. Večkrat je pričakala jutra sedeča na robu postelje v prijazni spalnici, kjer je vse dihala od sreče, ki se je imela polagoma vrniti tja.

Sedela je z naprej nagnjeno glavo in napeto prisluškala, kadar je kaj zaropotalo, ali dragih korakov le ni bilo. Gospod Holeček je hodil domov šele zjutraj, se urno umil, naglo pozajtrkoval ter odšel v urad s težko glavo in težkimi nogami.

Gospa Holečkova je dolgo tiho trpela. Izpočetka še vprašala ni, kje je bil. To je bilo pod njeno častjo. Kesneje je povpraševala, potem plakala in navsezadnje mu povročala neljube prizore, kakor je rekel nje mož. To se je godilo v začetku naše povesti, ko so njeni živci, napeti kakor struna, naglo odnehali zaradi prečutih noči in joka.

Gospod Holeček je dobro vedel, da je uničil mlado srečo, da je ubil mlado ženko, pa je iz obupa še bolj pil. Popival je tudi zato, ker bi ga bilo sram, da bi ne hodil v gostilno med tovariše. In tedaj, ko je bilo videti, da pride pri Holečkovih do ločitve, jo je Holečkova prepričala na ta način, da se je o tem v mestu dolgo govorilo.

«Ne preostaja drugega,» je rekel Holeček ženi, «kar hodi za menoj v gostilnico ter me tam oštevaj in zmerjaj kakor tvorniška delavka.»

Gospa Holečkova je prebledela.

«Mislim,» je planilo iz nje, «da se ima delavka pravico hudovati nad delavcem tam, kjer je edino mogoče z njim govoriti. In če je mož brezobziren malopridnež, ki ženo zanemarja in poseda po krčmah kakor ti, ni nič čudnega, da ga tudi v javnih lokalih zmerja. Prosim te, kje pa naj mu svoje pove?»

«Menim,» je odgovoril Holeček, «da si lahko misliš, kako ponižuje to ženo.»

«Res,» je rekla gospa Holečkova, «ali navsezadnje mora žena omahniti k možu, ako nima moči, da bi ga vzdignila k sebi.»

Holeček je nekoliko zažvižgal in odšel.

Holečkova ga je hotela najprej poklicati skozi okno in mu povedati, da ga neprestano ljubi in na kolenih prosi ljubezni, ali tega ni storila. Zdaj pa zdaj je udarila z glavo ob mizo, nato dolgo jokala, poljubila njegovo fotografijo, se umila, počesala, oblekla svoje najlepše krilo, dela na glavo najlepši klobuk in spravila

v denarnico ves denar, ki ga je imela za tisti mesec.

«Kar bo, bo.»

Gospa Holečkova je zaklenila stanovanje in šla za svojim možem v gostilnico, in sicer v gostilnico, ki ni bila po njenem okusu, a v katerih se, vrag vedi čemu, mladi možje tako radi shajajo.

Gospod Holeček se je nekoliko ustrašil, ko je vstopila, in ji pomežiknil. Njegovi prijatelji so se drežali s komolci.

«Dober večer,» je pozdravila gospa Holečkova in se nasmehnila vsem, zlasti pa možu. «Doma mi je dolg čas, pa sem rekla sama sebi: Zakaj bi se pa jaz enkrat ne pozabavala, kajne?»

Nastala je mučna tišina. Gospod Holeček se je sladko nasmehnil, pomagal svoji ženi iz kožuha, nekdo pa je primeknil stol.

«Vidite,» je povzela gospa Holečkova besedo, «moj mož je čuden patron. Sam hodi po zabavah — pa nikar ne mislite, da mu tega ne privoščim — jaz ga še priganjam, naj gre, kaj bi pa ne šel — ali kadar bi tudi jaz rada pila, mi brani, češ da se to ne spodobi in da je vsaka poštena dama ponoči doma. Pa recite sami — mar ni to vseeno, če se opije doma ali pa v gostilnici?»

Nekdo se je pritajeno zasmel, gospoda Holečka je oblila rdečica.

«Prosim piva,» je rekla gospa Holečkova in se obrnila k možu: «Nič se ne boj, dragi moj,» je pristavila nežno, «samo dve mali čaši. Povem ti, da nisem prišla semkaj zaradi piva, prišla sem samo za teboj, ker je doma tako žalostno. Ne huduj se in ne delaj kislega obraza, ker nimaš za kaj. — No torej, mar ne bi bila lahko rekla, da rada pijem? Ali je to kaj takega? Ti se opiješ, tukajle gospod doktor Toma se tudi opije skoraj vsak dan, gospod inženir pa že zdaj komaj gleda...»

«Plačam,» se je oglasil gospod Holeček.

«Oh ne, ljubi moj, ljudje bodo mislili, da se me bojiš. Rekli bodo, da sem pote prišla v gostilnico. Vendar nisi delavec, si inteligent in greš lahko na pivo, kadar te je volja — jaz bom še eno —»

«Dovolj je,» je siknil gospod Holeček in uščipnil gospo Holečkovo v koleno.

«I, kaj pa to počneš, dragi,» je zašepetala gospa Holečkova, a lahko bi bilo slišati za de-

j predupust,
čas presneti...

vetim zidom, «nikar vendar tega tukaj javno. Gospodje tukaj bi rekli, kakšen pohotnik si.»

Nagnila se je k ušesu doktorja Tume in mu zaupala svoje skrivnosti z glasnim smehom: «Ampak kadar spi eno noč doma, potem mi pa ves teden uhaja, boji se me, ker —»

«Anka!» je zavpil ves rdeč gospod Holeček. Gospa Holečkova se je ljubko nasmehnila.

«Nič se ne huduj, dragi moj. Ali sem rekla kaj slabega? Jaz ti tega vendar ne očitam. Ti mi tudi ne očitaš, če me kdo obišče, in si tako takten — res, še eno pivo — véliko, pravim, véliko — da prihajaš zjutraj. Veste gospodje, mi imamo majhne prejemke.»

«Zapojmo, zapojmo eno», je predlagal inženir Pelec, ker je bilo že vsem mučno.

«Ruma», je naročila gospa Holečkova.

«Ne,» je posegel vmes gospod Holeček, «pojdiva domov.»

«Zdaj ga vidite. Ali ste že kdaj slišali, da bi mož s silo vlekel ženo iz gostilnice? In jaz hodim tako rada v restavracije, zlasti med gospode. Ali vam smem sestri, gospod doktor, v naročje?»

«Poklical sem avto», je zašepetal inženir Pelec gospodu Holečku.

«Avto?» je plosknila gospa Holečkova z rokami. «Imenitno, pojdemo v vinotočnico. Gospodje, jaz plačam. Dajte mi na pot ruma.»

Gospa Holečkova je objela moža okoli vratu in vprašala: «Požirek ruma mi vendar dovoliš, mar ne?»

Potlej je jako resno odprla denarnico in položila na mizo štirideset dinarjev.

«Poglej jih, zlati moj. Ugani od koga so. Preštej jih.»

Gospod Holeček je pomel z mize denar, pivo, rum, torbico in skodelico ter zakričal: «Strela božja!»

«Dragi,» je planilo iz gospe Holečkove, «saj si mi vendar obljubil, da mi ne boš nikdar delal škandalov v javnosti. Ko si me jemal, si vedel, kakšna sem. Dobro veš, kako preživljam svoje noči, pa odhajaš, da bi bila sama. No, tak se ne jezi vendar, pa sladak poljubček mi daj.»

Doktor Tuma je oblekel gospo Holečkovo v kožuh. Vsi gostje so gledali na gospoda Holečka, ki se je tresel, ko jo je peljal skozi vrata. —

V avtomobilu je gospa Holečkova pala na kolena, objela noge gospoda Holečka in rekla:

«Zlati moj, napravila sem to iz obupa. Hotela sem ti pokazati, kako bi morala pasti žena, da bi ji bilo vseeno, če nje mož pijančuje... Bij me, dragi, jaz se ne branim.»

«V družbi ne», je planilo iz gospoda Holečka.

«Zdaj sva vendar sama,» je odvrnila gospa Holečkova, «saj sva vendar sama, zlati moj.» —

Gospo Holečkovo so prestali sprejemati, a gospoda Holečka je bilo sram, pokazati se na cesto. —

V prijazno spalnico se je poslej vrnila sreča.

Angela Podgornikova:

Prvič na smučeh

Kdor hoče razumeti vse težave otročička, ko poizkuša prve korake po tej solzni dolini, in hoče postati sam eno leto star, naj gre kar na smuč. Že zdavnaj me je mikalo poizkusiti, kako se kaj hodi v teh dolgih lesenih podplatih, toda vselej mi je manjkalo odločnosti in pravega poguma ali je bilo pa pri nas v dolini premalo snega. Letos se je pa prismočal sam Božiček in prinesel s seboj na stotine smučk, velikih in majhnih, če je le mogel, vsem, ki so si jih želeli in ga prosili zanje. Za Božičkom je obležal sneg in tudi zame je napočil čas, da poizkusim svojo prožnost in trdnost.

Dolgo je trajalo, ko sem prvokrat spravljala nase vso to smučarsko garderobo. Vse, kar sem oblekla, se mi je zdelo težko in okorno in pomilovala sem moške, ki morajo leto in dan prestajati v takih nerodnih in tesnih oblačilih. Ko sem pa zadela smučke na ramo, se me je polotil čuden nemir in strah, kakor svojčas pred šolskimi izkušnjami. Vendar sem se po poti vdala v usodo, za katero sem se pač sama odločila. Za prvi poizkus sem si izbrala Rožnik, ker sem revala mislila, da bo šlo tam, kjer hodim dan za dnem z lahкими nogami, tudi smučanje najlaže. To mnenje sem pobrala od izkušenih smučarjev, ki so vedno govorili, da je za smučarja najvažnejše, če dobro pozna teren. Pa sem se neznansko motila. Po prvem hudem klanecu sem si privezala na noge smuč, in začel se je pravi križev pot. Ne vem, kaj je težje, hoditi ali vstajati. Za padanje, hvala Bogu, ni treba skrbeti, to pride kar samo od sebe — še prevečkrat. Ko je šla pot prvič malo navzdol in pešec tega niti ne opazi, sem kar naenkrat sedela na smučeh, pa je šlo kakor s sankami

do prvega grma. Da ni bilo tega prvega klančka, bi se drugih ne bala tako zelo.

Pik nisem štela, in tudi ko bi jih, bi vam po pravici ne povedala, koliko jih je bilo. Na svojih kosteh sem tedaj prvič ugotovila, kako različni mogoči in nemo-goči so padci na teh nerodnih deskah, in se prepričala, kako trdno je vendar zgrajen človek, da prenese vse to in ostane še vedno cel. Kar milo se mi je storilo, kadar mi je smučka ušla čez smučko, da so se mi noge zmešale in sem sede ugibala, katera noga je desna, katera leva. Komaj sem se malo privadila teh malih klančkov, je zazijala pred menoj tako huda strmina, da bi se najrajši kar po hlačah spustila v dolino. Svetovali so mi, naj se spuščam v serpentinah navzdol, in mi tudi kazali, kako to gre. Kaj je serpentina, sem vedela že davno, ko smučanje pri nas še ni bilo v modi, toda voziti v serpentinah na teh dolgih pokorah pa ni kar tako. Trudila sem se sicer na vso moč, da bi dohajala druge; objemala sem drevesa, padala, vstajala, pa nisem prišla nikamor naprej. Vse mi je bilo napoti in kakor bi me čarovnice nosile, sem vselej zavozila prav v štor ali grm, ki sem se mu na vse kriplje hotela izogniti. Ko mi je bilo teh Tantalovih muk dovolj, sem si na skrivnem odpela smuč in sem rajši bredla sneg s svojimi krajšimi nogami. V dolini pa sem si jih zopet hitro pripela, da bi kdo ne mislil, da se bojim klancev. Kar oddehnila sem si, ko je šlo zopet po ravnem; drugi pa pravijo, da se je najlepše voziti s hriba v dolino. Kako različni so pač okusi!

Nazadnje so mi še po ravnem noge odpovedale pokorščino in je vsaka rinila v svojo stran. Ko sem bila že vsega sita, sem snela smuč in videla, da gre laže, če so na rami kakor na nogah. Vso pot domov grede sem premišljevala, kaj vse si je izmislil človek, da se muči, ko uživa svoj kratki nedeljski odih.

Pa nikar ne mislite, da hočem komu jemati pogum — jaz ga imam še vedno, prav za prav še več kakor poprej. Ko sem prišla domov, sem trdno sklenila, da pojdem še in še na dilice!

Pavla Lovšetova:

Ameriški pevski prvaki

(Konec.)

Svojevrstna umetnica je gospa Schumann-Heinkova, brez dvoma najpriljubljenejša ameriška pevka. Po famozni Lilly Lehmanovi je ona menda prva, ki si je ohranila svoj zametni alt do visoke starosti. Lani je imela pri svojih 68 letih še take uspehe, da bi jo zanje lahko zavidale pevke vseh kontinentov.

Kadar ona zapoje svoj težko preživljeni «Rožni venec», takrat zaplaka z njo vsa dvorana. Američan ljubi veselo glasbo, toda obožuje občutno podano melanholijo do norosti. In Schumann-Heinkova je naj-sijajnejša interpretka teh globokih muzikalnih občutij. Ker je njeno življenje odprta knjiga poštene žene, matere in gospodinje-umetnice, zato nima samo velikega umetniškega ugleda, temveč uživa tudi spoštovanje in ljubezen, kakršno znajo izkazovati svojim ljubljencem menda samo in edino Američani. Da svojih honorarjev ni žrtvovala modi in puhlim reklamnim svrham, temveč jih je porabila za odlično vzgojo svojih otrok, to ji je Amerika štela v največjo zaslugo in obenem v najboljšo reklamo.

Kot njeno naslednico označujejo največ Rusinjo Ino Burskajo, ki poleg Julije Clausen doslej najuspešneje nastopa v altovskih vlogah.

Med dramskimi sopranistkami prednjači Rosa Ponselle, ki je daleč izpodrinila Marijo Jeritzo. Tudi ona

Smučanje v sobi ob kremenčevi luči.

V Berlinu imajo visoko šolo za smučanje v sobi, kjer se mladeniči in mladenke pripravljajo za zimsko sportno sezono. Vaje se vrše ob kremenčevi luči, ki dvakrat povečuje korist teh vaj.

je temperamentna igralka, toda zaradi igre ne zamerja petja, kar se je pri Jeritzi opazilo zadnja leta. Od mladodramskih sopranov nastopata kot prvi Elizabeta Rethberg (za nemški repertoar) in Lucrezia Bori (Bohème, Louisa, Traviata itd.). Takoj za njima je omeniti Leonoro Coronno in Queeno Marijo. V chi-caški operi slovita najbolj Rosa Raisa in Mary Garden.

Med tenoristi se vrši lud boj za prvenstvo med Gigli-jem, Martinellijem (v New Yorku) in Marshallom (v Chicagi). Frid. Jagel nastopa v zadnjem času v ruskih operah, katerih pa ne pojejo kakor drugih v originalu, temveč v francoščini. V zadnjem času se močno uveljavljata tudi nova «importiranca» Ant. Trantoul in Armand Tokatyan, ki pa za sedaj očitno še nista premagala reklamnih težkoč. Tudi v tem so Italijani večji mojstri kakor drugorodci.

V baritonski stroki še vedno prednjači De Lucca, a tudi Basiola, Pinza, Danis in Lawrence Tibett so izvrstni. Slednji se uveljavlja tudi dosti v filmu.

Ob basistov pa se največ udestvujeta Rothier in D'Angelo, ki je pred štirimi leta še krasno pel v milanski «Scali».

Kot Evropka bi želela, da se ti najboljši — ako se nameravajo vrniti v Evropo — vrnejo, dokler so še v polnih silah, ne pa kot pevski invalidi. Evropa daje Ameriki svoje najboljše duševne sokove, naj zato Američani ne bodo ljubosumni — kakor se mnogokrat čuje — ako kateri teh prvakov odnese težko prislužene dolarje v svojo domovino. Kakor ročni delavec tako tudi pevec prej onemore v ameriškem tempu in ozračju. Za dobro plačilo ga tudi temeljito izkoristijo in v Ameriki ostari mnogo manj oseb v umetniškem poklicu kot pa v Evropi, zlasti pevcev.

Prepevanje v ogromnih dvoranah (za 3000 do 12.000 ljudi!) zahteva tudi ogromnega napora in koncentriranja vseh sil. Tega naj ne pozabijo oni, ki dostikrat tako lahkotno konstatirajo: «oh, par tonov je zapel, pa toliko zaslužil!»

Koliko pa je žrtvoval časa in denarja — včasih tudi zdravja — da jih je le po i n p r a v i l n o zapel, tega navadno ne pomislijo.

Velecenjena gospa urednica!

Pošiljam sliko «najpopolnejše svetovne pevke» Elizabete Rethbergove v vlogi Tosce. Prinesla mi je to sliko nje komornica v spomin nanjo, ki je bila l. 1924. s svojim možem moj gost, ne da bi se bila jaz takrat zavedala, kakšno slavno osebnost imamo pod našo

streho. Tako prijetnih in skromnih gostov si ne morete misliti. Ker je bila sezija že na višku in je bilo vse prenapolnjeno, smo ju morali «stlačiti» v kaj preproste, tako zvane zračne ute, kar pa jima je bilo šele prav posebno všeč, ker jima je bilo nekaj prav originalnega. Ga. Rethbergova kakor tudi nje soprog — industrijalec velikega stila — se nista mogla načuditi lepoti Bleda in Slovenije. — V njunem ameriškem stanovanju visi vse polno slik Bleda in naših planin in ne naveličata se pripovedovati svojim prijateljem o lepoti naše domovine. Čisto resno sta se bavila z mislijo, da si uredita nov dom na starem blejskem gradu. Skoraj vsako leto dobim z vseh mogočih koncev sveta ljubeznivo dopisnico z vedno istim vprašanjem: ali je blejski grad že naprodaj.

Prijazno Vaš pozdravlja — Tilka Vovkova.

Petdesetletnica Marije Dresslerjeve

Odrpto pismo ženskam, ki so jih dopolnile petdeset...

Te dni je slavila znana velika igralka Metro Goldwyn Mayerja Marija Dresslerjeva petdesetletnico svojega življenja. Ob tej priliki je naslovila na vse svoje vrstnice na svetu tole pismo:

Dosegle smo dobo, v kateri lahko gledamo s stano- vitno toleranco in razumevanjem na ves moški spol, kar je skoraj nemogoče pr deklicah in ženskah med dvajsetim in štiridesetim letom.

Te, zadnje, mislijo, da vedo vse, kar je treba vedeti, a me vemo vse, kar se mora vedeti.

Zato vendar ne pride nikomur na misel, da bi po- izkušal rešiti naš problem ali pa zaslišati naše mnenje. Življenje nas je porazdelilo na tri skupine:

Prva, ki si je znala poiskati moža in si ga ohraniti, druga, ki ga je imela, pa izgubila, in tretja, v kateri so tiste nesrečnice, ki si niso našle moža, pa ga zato tudi niso mogle izgubiti. Tako opredeljene stojimo porinjene v kot, a življenje in svet gre mimo nas. Pred nekaj dnevi sem proslavila svojo petdesetletnico. Do tega časa sem še nekam lahko molčala, zdaj pa bom govo- rila iskreno in svobodno. Ni mi veliko mar, ali me hoče kdo poslušati ali ne.

Moški nas prav toliko zanimajo danes, kakor so nas pred tridesetimi leti. Sicer nas ne zanimajo na isti način in nismo več radovedne nanje. Poznamo jih ododzunaj in ododnotraj. Zanimivo jih je gledati, kako se pe- hajo in rinejo za poslom na tem malem svetu. Vam, ki ste si znale poiskati moža in si ga ohraniti leta in leta, nimam kaj povedati. Vaša stvar je, da ga znate od- vrtniti, da ne pobegne na sonce v kritičnih vročih dneh. Vam, ki ste izgubile moža ali pa ga utegnete izgubiti, bi rada povedala, da je to del Vaše krivde. Vi ste tista, ki jo je treba ošteti. Izgubile ste ga ali pa ga boste iz- gubile samo zato, ker si ga niste znale ohraniti ali pa ker se nečete malo potruditi. Niste pač razumele trgo- vine o življenju. To je vzrok vseh ženskih nesreč. Po- iskati bi si bile morale nekaj prostih uric za spozna- vanje življenja, nikar pa da ste jokale in škrtale z zobmi. Nikdar ni zamujen čas za učenje, ker nikdar ne vemo, kaj prinese bodočnost. Prva reč, ki bi jo mo- rale vse ženske vedeti, je tisti stari pregovor o jemanju in dajanju. Zavedati se moramo, da se nič ne more vzeti, če se za to ne da česa v zameno. Ako smo si hotele vzeti moža, smo mu morale za to tudi nekaj dati. Poglejte okrog sebe, pa boste videle, da so tiste ženske, ki jim je videti, da imajo največ v življenju, tudi največ dale.

Lahko ste opazile, da izgube premnoge lepih žen svoje može, medtem ko si jih znajo njih preprostejše sestre ohraniti in jih ne morejo izgubiti, tudi ko bi jih hotele. To je zato, ker se fizična lepota vedno lahko nadomesti z osebnostjo in ljubeznivostjo. Žal mi je lepih žen, ker se njim ni sila naučiti teh dobrih last- nosti, ki si jih moramo me, kar nas je manj lepih, po- časi pridobivati. Druga silo važna reč je potrpežljivost. Treba se je učiti slušati moža in potrpeti z njim. Ni- kdar se nobena tega prezgodaj ne nauči. Ne kritizirajte ga nikdar! Ne ročajte se mu, tudi ko bi imele popokati od smeha zaradi njegovih neumnosti. Njegov lastni «jaz» tega ne more prenesti. Pomislite, da je bil nekoč junak vaših sanj, pa ni lepo, da ga na stare dni za- smehujete. Pomislite, da vas je vzel, pa da vas ni moral vzeti in mu tega tudi ni bilo treba.

Ne verjemite, da so ženske, ki jim ni bilo nikdar moškega treba ali pa ki bi ga ne hotele imeti. In če jih je kaj, so izjema in nerazumljive normalnim ljudem.

To so misli, ki me preletavajo ob petdesetletnici. Mi- slim, da se bo marsikatera izmed nas spomnila marsi- katerega moškega, ki ga je rada imela, ker moške res lahko rade imamo — ker jih potrebujemo.

Vaša iskrena

Marija Dresslerjeva.

Filmska umetnica Marion Devisova v svileni pižami, ki je originalen modni zamislek.

Odlične Japonke pri praktičnem delu.

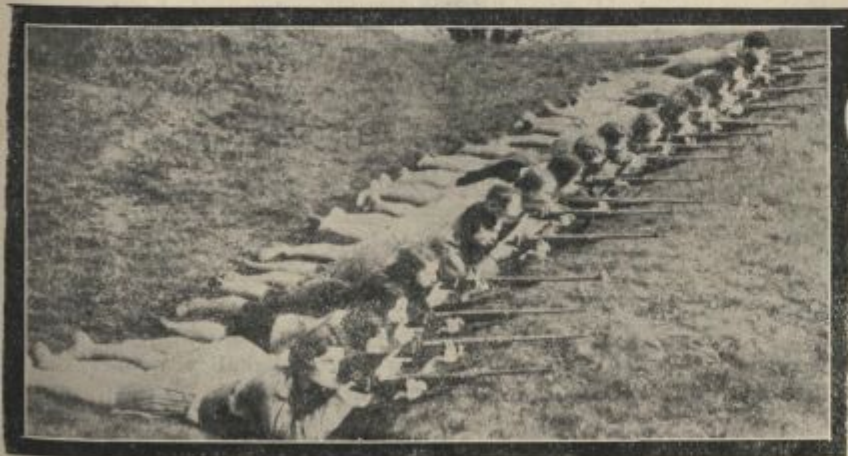
Žena japonskega ministra za zunanje reči gospa Jukiko Adači in druge dame iz japonske diplomatske družbe se udeležujejo preizkušnje nove priprave za pranje in likanje perila. Vse se zanimajo za ta novi izum, da si ga bodo potem lahko omislile za svoje domove.

Žena — avijatičarka.

Večerna obleka iz težke svile. Kratko ogrinjalo je iz hermelina.

Moderne amaconke. Ameriške dijakinje se udeležujejo strelskih tekem.

Mara Apih-Pečarjeva:

ČOLNOM IZ MARIBORA V BEOGRAD POTOPIS.

Začudila se je mati Drava, ko so ji spustili na hrbet belega metuljčka. Res, kakor metuljček je bil videti naš šest metrov dolgi čolnček z belim šatorom, na katerem se je šopiril napis «Maribor—Beograd». Krstili smo ga na ime «Sokol» in

mu na kljun pripeli majhno državno zastavo z napisom: Sokol Hoče, župa Maribor.

Sedem nas je bilo v čolnu, ko so počili strelji iz pušk, ko so nam zamahali beli robci v pozdrav in so nas spremljale solzne oči mater, žen, sester in tovarišic. Razlegnila se je pesem: «Oj zdaj gremo...», začuli so se zvoki kitare, udarila so vesla, fotograf je hitel ob obali, da nas ujame še enkrat na ploščo, in že nas je nesla Drava dalje. Negotovo je rezal «Sokol» valove v začetku svoje dolge poti in čuvstvo, ki se z besedami ne dá popisati, nas je navdajalo, ko so nam izginili izpred oči znanci in nas je vzela Drava v svoje varstvo. Nebo je bilo oblačno in megleno, toda to nas ni odvrnilo, da bi ne šli na pot, ne da bi čoln prej preizkusili, ali je zadosti močan in ali ne prepušča vode, kajti gradila ga je posadka sama pod vodstvom mojega moža. Gradili so ga 14 dni, večkrat do četrte ure ponoči...

«Bogdan, Ernest, Valo in Ljubo ostanejo pri veslih, Karel in Mara pa gresta v šator in uredita živila, jaz pa bom krmaril!» se je glasilo Milanovo povelje, ki je bil ta dan kapitan in voditelj tega potovanja. Uprli so se štirje pari mišičastih rok ob vesla in «Sokol» je letel kakor ptič po Dravi, ki je tudi brzela, kakor bi nas hotela prehiteti...

Kmalu so se veslači privadili in «Sokol» ni več krožil, temveč vozil ravno kakor puščica proti Ptujju. Kakšna čuvstva so nas navdajala tedaj! Zdelo se mi je, da letimo po zraku, prosti vseh zemeljskih težav in skrbi. Kakšen pogled! Drava teče in hiti, valčki se prekopičajo in igrajo kakor mali otroci, obrežje zeleno in obraslo z jelšami in grmičjem, nad nami sivo nebo, kroginkrog pa tihota in mir. Naš čoln pa plava in hiti, da dospe čimprej do cilja...

Že se je prikazal grad pri Vurbergu in naša srca so vriskala od navdušenja. Toda ne dolgo. Neveščci «pomorščaki» smo se vsi zamaknili, gledali na grad in vzklikali. Naenkrat smo zaslišali šumenje in grgranje, in zazrli peneče se valove v silni brzici. «Ernest na kljun in mi diktiraj smer! Fantje pazite, pazite, vso moč v vesla, na levo, izognemo se jel!» je kričal kapitan. Toda bilo je prepozno. Vse prizadevanje krmarja in veslačev je bilo zastoj. Tok nas je že potegnil, drevili smo z vso silo naravnost med šumeče valove, ki so se valili med skalami. Glasno šumenje je udušilo klice Ernesta na kljunu. Čoln se je prekopicel kakor orehova lupina, kljun še je zarival v besneče valove in voda je pljuskala čez rob v šator. Moja misel je bila tedaj le naš kruh in živila. Z naglico sem

potegnila dežni plašč izpod sena in pogrinjala kruh, dasi je voda bušila večkrat v obraz in zaprla sapo Ernestu in meni. V teh trenutkih smo menili, da je vse izgubljeno, toda poguma nismo izgubili. Le ubogi Karel, ki je bil v tem času nezaposlen, je za trenutek izgubil glavo. Bil je še popolnoma oblečen, dočim smo bili vsi v kopalnih oblekah, in je v tej zmešnjavi že slekel sukno in se pripravljaval na skok v vodo, dasi ni dober plavač. Gotovo bi bila to njegova poguba. Nekolikokrat je še zašumelo, zagnalo nekaj močnih valov nama v obraz, in že je plaval čoln zopet mirno dalje proti Ptujju. To je bila torej tista nevarna točka, pred katero so nas svarili. Oddahnili smo se in seveda tudi pokarali sami sebe zaradi nepazljivosti in nepravilne razdelitve tež v čolnu. Imeli smo namreč ves živež za osem dni spredaj v šatoru, kar je bilo krivo, da čoln ni preskakoval valov, temveč se zarival vanje...

Nebo se je temnilo, ko smo pluli pod ptujskim železnim mostom. Pristali smo za trenutek, da smo pozdravili poslanca iz Maribora, ki se je s kolesom pripeljal za nami, da izve, kako se nam godi. Takoj je bila okrog nas gruča ljudi, ki so nas pozdravljali, ko smo splavali dalje po Dravi, ki se je nekam hudo jezila... «Rad bi, da bi doživeli nevihto!» se oglasi moj mož, ki ljubi take doživljaje. No, nismo čakali dolgo. Bližali smo se Ormožu, Drava je besnela. Nismo dobivali več mokrih pozdravov čez rob, ker smo prenesli ves provijant zadaj h krmilu... Naenkrat pa potegne silen veter, se upre v naš beli šator in žene čoln skoraj postrani navzdol. Valo pograbi dve vesli, kapitan za krmilo, drugi drže šator. Veter vedno hujši, naenkrat blisk, grom, naliv, da nismo več ločili dežja od Drave. Bilo je, kakor da se vozimo v vodi, in ne na vodi, zakaj lilo je kakor iz škafa. Hoteli smo pristati pod ormoškimi mostom, toda tok in veter sta nas gnala dalje, da smo švignili kakor blisk naprej. Veter se je upiral vedno bolj, vozili smo popolnoma poševno s čolnom in naenkrat smo bili ob bregu, obrnjeni s kljunom proti toku. Vsi so prišli pod šator, skozi katerega je prav pošteno pršlo, ker je bil narejen iz najcenejšega platna, dasi impregniran. Sedeli smo tesno kakor sardele na kupu in začeli prepevati od navdušenja vsi mokri kakor miši. Naposled se je usula še toča, tako gosta in debela, da smo mislili, da nam vsak trenutek predere šator, burja pa taka, da smo vsak hip pričakovali, da nam ga odnese. Grmelo je, bliskalo, tulilo, razbijalo, šumela je Drava in dež z njo, mi smo pa prepevali iz vsega grla v tem strašnem kaosu. Tedaj sem čutila, kakor da smo nepremagljivi. Navdušeni smo bili vedno bolj in mokri tudi. Eno uro smo si peli in poslušali jezo narave, ki nas je hotela preplašiti in odvrniti od nadaljnega potovanja. Tudi to, da smo imeli razen živil vse mokro, nas ni prestrašilo. Ko je ponehalo deževati, smo s petjem odpluli dalje...

«Kiša pada, Drava teče, voda duboka,
pa se vozi mi po Dravi čamac-ladica...»

in zadnjo kitico

«...al' besjedi ovaj momak
neki Madžarin
,Ištenem' to ni Beograd,
već je — Varaždin!..»

so odpeli naši mornarji, ko smo poskakali v Varaždinu na breg. Tu nas je zapustil naš vrli in pogumni

Valo, ki ni imel dopusta, da bi z nami nadaljeval vožnjo. Kmalu se je zgrnilo okrog našega ognja polno radovednežev, med njimi novinar, ki je pisal in pisal v svoj notes, preobračal besede in iskal izrazov, da

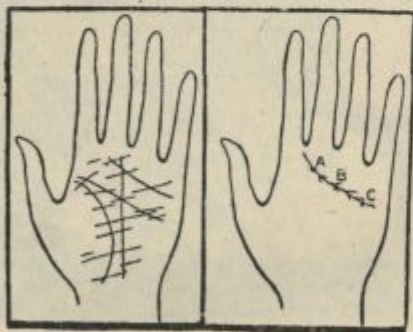
bi bil njegov članek kolikor mogoče zanimiv. Nazadnje jo je pa le pobrisal, ker so se mu vsi smejali...

(Nadaljevanje prih.)

Ali se hočete naučiti hiromantije?

(Konec.)

Slika 8 vam kaže črte, ki gredo povprečno čez osnovne črte. Te črte se pojavijo kasneje v življenju. One vam ali potrjujejo položaj, kakršen je, ali pa označujejo ljudi, katere polagoma zapuščajo osebne lastnosti, upanje na srečo in zdravje in uspehi v ljubezni.

Sl. 8. in 9.

Črta srca.

Ta črta vas bo na vsak način prav posebno zanimala. In res, ona je zanimiva, pa zato jo tudi največ proučujejo. Vzlic temu jo je težko razumeti. Sicer pa oseba s črto srca, ki ni pretrgana in nejasna, lahko smatrate za stanovitno in trdno v ljubezni, nejasna in pretrgana pa znači nestanovitnost in nezvestobo. Če je takšna oseba oženjena ali pa omožena, ste lahko uverjeni, da se bo razporočila (sl. 9).

ali pa pretrgane (sl. 11). Po tem, kakor so usmerjene, lahko tudi različno pomenijo. Če gredo proti Solničnemu bregu (A), ima tista oseba dober okus za umetnost. Merkur ima več smisla za trgovino (B), zato ima oseba, pri kateri gredo te črte proti njemu, dosti smisla za trgovino.

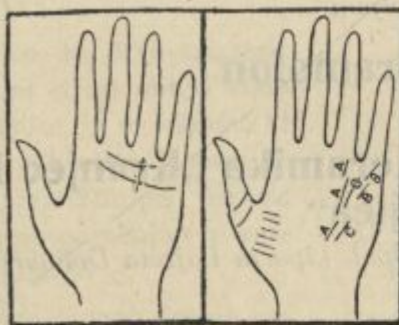
Ostala znamenja.

Izpregovoriti pa je treba zdaj še o znamenjih, ki se nanašajo na potovanje, na notranjo harmonijo, na izbiro kariere itd.

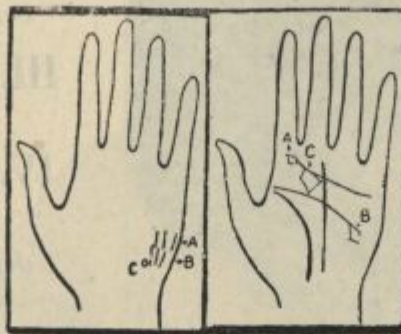
Potovanja po kopnem so označena s črtami na Marsovem polju (sl. 12 pod A), a po vodi na Luninem bregu pod B. Zgoditi se utegne, da boste zapazili na Luninem bregu znamenje v obliki kroga ali romba, potem vedite, da boste, če imate takšno znamenje, več časa preživeli na kakšnem otoku.

Večkrat ste gotovo že rekli o tem ali onem človeku: ta je prav miren, ali pa: ta je razburljiv. To pa ste mogli reči šele tedaj, kadar ste ga videli v položaju, ko se je moral pokazati takšen ali drugačen. Toda vi to lahko spoznate tudi iz dlani. Če mu pogledate dlan, boste zapazili manjše četrkotnike. Ti so po navadi na koncu posameznih črt ali pa med dvema črtama (na sl. 13 se vidijo trije četrkotniki).

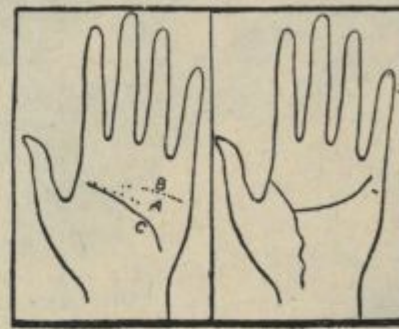
Kakšenkrat utegne biti za vas zelo važno, da izveste, ali je tista oseba zavarovana proti srčnim zablodam. Pogledajte ji na dlan, pa če ni četrkotnikov na mestu, označenem pod A na sl. 13, vedite, da je podvržena srčnim zablodam. Če hočete izvedeti, ali je podvržena

Sl. 10. in 11.

Sl. 12. in 13.

Sl. 14. in 15.

Venerin prstan.

On gre od korenine kazalca in sega do korenine mezinca. Pri tem gre v loku vzporedno s črto srca. Če je popolnoma čista, torej če je ne sekajo druge črte, je tista oseba občutljiva in silno razburljiva. No, ona se na srečo redkokdaj pojavi sama. Po navadi je prekrita s tako imenovanimi znaki nadarjenosti in se največkrat opaža pri glasbenikih, kiparjih, slikarjih in drugih takšnih ljudeh (sl. 10). Včasih jo sekajo drobne črte, kar pomeni sposobnost za ljubimkanje.

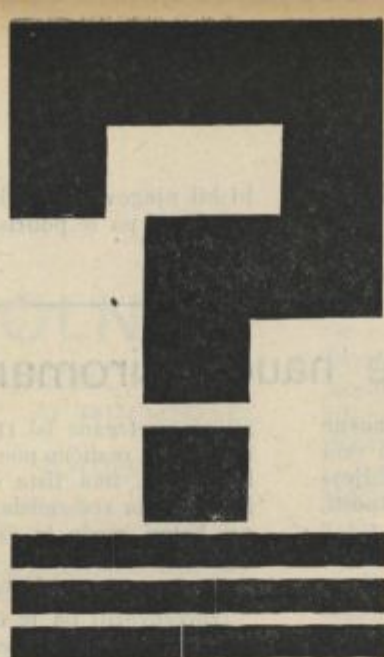
Črta umetnosti.

Teh je več. One gredo od Solničnega brega (korenine mezinca) navzdol v obliki dolgih črt, ki so lahko cele

pogreškam v presojanju, pogledjte, ali je četrkotnik na sl. 13 na mestu, označenem pod B. Če je, pomeni to, da nima te napake. Tretji četrkotnik C ima lastnost obeh prejšnjih. Če je ta na svojem mestu, je to znamenje, da tista oseba ni podvržena srčnim zablodam niti pogreškam v presojanju.

Slika 14 vam kaže črto glave, ki jo morate imeti, če se hočete odlikovati z bistroumnostjo. Ta črta je v položaju A. Če se pa ona vzpenja proti Merkurjevemu bregu (B), je tisti človek jako lakomen na denar. Če je ta črta spojena s krivo črto življenja, pravi Georges Mineri, pomeni, da je tisti človek sleparska natura. Če je črta glave v položaju pod C, pomeni to sanjarsko naturo.

Katera dva sta bratca

Da vidimo, katere gospe in gospodične znajo ugotoviti podobnost dveh otroških duš in katere ločijo deklico od dečkov, razpisujemo tole

nagradno uganko,

ki ni uganka. Od teh treh otrok, ki jih vidite na teh slikah, sta dva fantka, ena je pa punčka. * FANTKA STA BRATCA. * Naročnice naj torej na priloženi dopisnici sporoče, katera dva sta dečka.

Za pravilno razrešitev razpisujemo nagrade v skupni vrednosti

23.000 Din

(Slike nagrad so na prihodnji strani.)

Fot. Jos. Pogačnik ml.

Nagrade so te-le:

I. Šivalni stroj v salonski omarici

Cena mu je Din 6000.—

II. Radioaparar

darilo ugledne tordke «Elektroindustrija», d. d. v Ljubljani.

Din 3000.—

III. Gramofon

Din 1200.—

IV. Keramika „Kranjec in Kranjica“

delo akad. kiparja Lojzeta Dolinarja.

Din 300.—

V. Zlato nalivno pero

Din 220.—

VI. 300 knjig „Solnčna roža“,

povest iz vojnih časov, spisal dr. Fran Zbašnik, po Din 15.—

Din 4500.—

VII. 300 knjižic praktičnih nasvetov

po Din 6.—

Din 1800.—

VIII. 1200 originalnih lesorezov „Starca“

delo slikarja-grafika E. Justina. Original je bil ocenjen na Mednarodni umetnostni razstavi na Reki kot eden najboljših lesorezov. Cena vsakemu Din 5.—

Din 6000.—

Nagrade od I. do V. bodo izžrebane v notarskem uradu v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 2, v pričo gospoda notarja Pleiweissa in komisije, v kateri so: gospe urednici Erna Podgornikova in Rija Podkrajškova ter gospa dr. Zora Tomišškova.

Ostale nagrade pa razdeli uredništvo. Opozarjamo cenjene naročnice, da dobi nagrado vsaka, ki pravilno reši nalogo.

Nagrade I. in III. do VIII. dá svojim naročnicam list «Žena v domu». Nagrada II. je darilo tordke «Elektroindustrija», d. d. Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 15.

Nagrade za uganko ,Katera dva sta bratca?'

Vse cenjene naročnice vabimo, da si nagrade ogledajo. Šivalni stroj bo razstavljen od dne 1. februarja do 5. marca t. l. v izložbi tvrdke «Centra», trgovina šivalnih strojev v Ljubljani, Masarykova cesta, nasproti glavnega kolodvora v palači Vzajemne zavarovalnice. Radio-aparat bo razstavljen od 1. februarja do 5. marca t. l. v izložbi tvrdke Elektroindustrija, d. d. v Ljubljani, Gosposvetska cesta števil. 13, ki je podarila ta dragoceni aparat našim naročnicam.

Ostale nagrade se lahko pogledajo v upravi našega lista (Prule 11).

IV. nagrada: «Kranjec in Kranjica», delo akad. kiparja L. Dolinarja.

I. nagrada: šivalni stroj v salonski omarici.

V. nagrada: nalivno pero (slika je na tretji strani platnic).

P O G O J I:

I. nagrada: šivalni stroj, odprt.

III. nagrada: gramofon.

II. nagrada: radio-aparat.

Žrebanje nagrad bo 12. marca t. l.

I. Pravico do prve nagrade (šivalni stroj) imajo samo naročnice, ki so oziroma ki bodo v kratkem, torej še pred izžrebanjem plačale vseletno naročnino v znesku Din 68.—.

II. Pravico do vseh drugih nagrad pa imajo naročnice, ki imajo oziroma ki bodo do 5. marca t. l. nakazale naročnino vsaj za pol leta, torej znesek Din 35.—. Samo ob sebi se razume, da imajo tudi do teh nagrad pravico naročnice, ki bodo imele do 5. marca t. l. plačano naročnino za vse leto.

III. Prejemnice prvih petih nagrad se bodo morale dati na naše stroške fotografirati, da potem njih slike prinesemo v četrti številki.

Ker je uganka lahka, smo uverjeni, da jo bo vsaka naročnica izkušala uganiti. Zakaj tudi ne, saj ima prijetno nado, da dobi zlato nalivno pero, lepi Dolinarjev umotvor, gramofon ali celo šivalni stroj.

Prvih pet nagrad dobe izžrebane naročnice dne 14. marca t. l. v upravi (Prule 11), vsem ostalim pa pošljemo nagrade dne 1. aprila z listom vred.

Da pa olajšamo naročnicam delo, smo priložili današnji številki dopisnico, da jo izpolnijo in takoj pošljejo upravi. Na dopisnico je treba nalepiti znamko za 50 par. Svetujemo pa, da vtaknejo dopisnico v kuverto, na katero je pa potem seveda treba nalepiti znamko za en dinar, in jo takoj pošljejo upravi (Prule 11).

Nagrado dobi torej vsaka naročnica, ki bo ugan-ko pravilno rešila in ki ima plačano naročnino za vse ali pa vsaj za prvo polovico leta.

Drage čitateljice!

Pokažite svojo sposobnost! Morda je prav Vam kolo sreče namenilo šivalni stroj.

Potočnikova Truda

(Koroška povest. Češko spisala Gabriela Preissova.)

Prevedel Ivan Podgornik.

(Nadaljevanje.)

«Ampak jaz moram vendar najprej skrbeti za svoja dva otroka, svojih otrok vendar ne smem zanemarjati», je odgovorila Truda.

«Ali, ljuba duša,» se je dobrovoljno nasmešnil Mirko, «saj imaš za svoja dva otroka vendar zanesljivega angela variha, babico... Ona že na vse zgodaj otroka lepo nasiti, okoplje in obleče, ti se pa samo spleteš, otroka pobožaš, potem pa stečeš na vrt ali pa k šivanju in h knjigi. Za pospravljanje in za kuho pa, kakor vidim, popolnoma zadostuje naša pridna služkinja.»

«To se pravi z drugo besedo, da sem jaz čisto odveč pri hiši?» je rekla Truda, kakor bi se ji te besede nekam za malo zdele.

«Kratkonikar ne, tega ne mislim... Okoli koga pa naj bi se potem vrtila naša srca, moje, babičino in najinih otrok? Kadar malo odraseta in se boš mogla z njima kaj več pogovoriti, jima boš najboljša tovarišica, ali za zdaj, ne bodi huda, da tako rečem, za zdaj jima popolnoma zadostuje naša babica...»

«Ne vem, če je tako, Mirko, kakor ti misliš! Jaz sem vendar svoja dva otroka sama odpojila, cele noči sem jima žrtvovala!»

«Tega ti nihče ne oporeka, draga moja, jaz samo trdim, da je za zdaj otrokoma najbolj potrebna babica, ki prav tako, kakor je obravnala tebe, pazi tudi na tvoja dva otroka kakor na oko v glavi. Pravim samo, da ti preostaja še toliko časa, da bi lahko malo pogledala po otrocih z naše šole, veš, po tistih najbolj zapuščenih, kakor nama je dala danes tako lep zgled ta gospodična Slavka. Včasih se res vedeš v hiši kakor naše tretje dete, in navzlic svojim triindvajsetim letom se mi ne zdiš nič bolj resna kakor takrat, ko si jih imela petnajst... Se mar več ne spominjaš, kako si mi bila obljubila, da me boš ubogala iz svoje volje?»

Hotel jo je s to pripombo spraviti malo v dobro voljo, ali Trudi se je milo storilo, ko je videla, da pri njej vidi in išče same napače...

Še preden je mogla odgovoriti, je Mirko že nadaljeval: «Videl bi kratkomalo rad, da bi bila malo bolj resna, da bi se malo bolj

zanimala za svoje sorojake, nika da si vedno zaverovana sama vase in da misliš samo na svojo srečo... Kaj nisi videla, kako se je danes naša nova učiteljica žrtvovala? Lahko bi bila ta lepi jesenski dan, kakover je danes, in ko se je ves teden otepravala s šestindesetimi otroki, izkoristila zase, lahko bi bila kaj zanimivega čitala, si kaj zaigrala na klavir, se položila na divan in si oddehnila, ali pa bi bila šla na izprehod kakor midva... Toda ona se ni sramovala sama ob sebi umiti in počesati tujih otrok, postreči zapuščeni ženi, očistiti s petero bitij vso nesklut in nesnago, poklekniti na njih umazana tla z otepom slame... in še je rekla, kako bo skrbela, da ne bodo stradali... Vem pa, da nima nič odveč in da ni posebno trdnega zdravja. Tudi poetično ni vse to, kar je sklenila, a v spomin mi sili nehote veliki slovanski človek Strossmayer, ki se je na sličem način lotil svojega narodnega poslanstva, ko je učil svoje rojake v najbolj zapuščenih krajih svoje domovine, kako je treba gledati na red in snago v domovih in skrbeti za zdravje družin. Glej, mati ti je poslala oni dan polno skrinjo platna, rekla si, da bi ga v sto letih ne porabila... Če nisi malo preveč rekla, kakor je tvoja navada, se lahko iznebiš vseh teh reči, kar jih imaš odveč, in tvoj zgled bodo rade posnemale tudi druge imovitejše gospodinje, moja draga ženka! Jaz sem si pa napravil tale načrt: predaval bom ob nedeljah mladini, saj je postalo zadnji čas vendarle nekoliko živahneje v našem kraju, povzdignil bom naše vrtove, ustanoviti nameravam majhen gledališki oder, v prvi vrsti pa mislim na sokolski krožek, ko imamo že gasilsko društvo. V naši tvornici delajo, kakor slišim, podobne načrte, ali tam jim ne gre za drugo kakor za ponemčevanje, treba je, da jih prehitimo. Verjemi mi, da se mi zdi, kakor bi si bil s to učiteljico Serajnikovo pridobil cel kup pomagáčev.

In učitelj Kovač je ta pozni jesenski dan sanjal že trdno o nekakšni lepši bodočnosti. Trudi pa je bilo, kakor bi jo nekaj zbadalo v srce, ker je vzel tolikokrat v misel to lepo učiteljico... Zdelo se ji je, kakor bi hotelo

nekaj prevpiti njeno življenjsko pesemco...
«On jo ima rad!» je odjekovalo pred njo v
črni grozi...

Mirko se je vedno rad malo pomudil z učiteljico Slavko. Neki dan sta se skupaj izprehajala po jesenskem vrtu, tako da ju je tudi Truda lahko opazila, in sta si imela toliko povedati, da niti mraza nista čutila...

Ta zatajevana bridkost se ni dala še naprej prenašati brez tožba in Truda se je neki dan zopet razjokala v naročju babice kakor v prejšnjih časih...

«Babica, on jo ima rad, on ima strašno rad to učiteljico!»

«Kdo jo ima rad?» ni dobro razumela starka.

«Mirko jo ima rad, stokrat sem to že opazila.»

«Beži, beži, neumnica, kaj govoriš!» se ni kar nič prestrašila babica. «Mirko je poštena in odkritosrčna duša...»

«Morda si pa sam ne more kaj, babica, gotovo si ne more kaj, veste, ona je tako nekaj posebnega, nenavadnega!»

«Kakšna posebnost le, ljuba moja, suha je kakor trlica in tiste svoje zobe preveč kaže», je sodila starka v svoji preprosti pameti. «Si pa že ti veliko lepša!»

«Ali njeni zobje so tako lepi, babica, moji pa so se že začeli krušiti, Mirko sam je to že zapazil.»

«No, in kaj je potem... Saj je on tvoj pravi mož, ki dobro ve, da si morala nekoliko svoje lepote prepustiti svojim dvema otročičkoma. Dandanašnji se dobe lepi zobje že pri doktorju, zato nič ne maraj pa si zmeraj misli, kako sta čedna tvoja dva otročička...»

«Vi me hočete samo tolažiti, babica, ali mene že vse noči srce boli...»

«Beži, ali si nespametna, izbij si vendar te čudne muhe iz glave... Jaz bi rekla, da po-tožiš to svoje gorje možu... Vem, da se bo on samo zakrohotal, tebi pa bo odleglo...»

«Saj vem, da ne misli Mirko nič slabega, ali on sam sebi ne more kaj. Ko bi ga samo videli, kako jo gleda, kako je zaverovan vanjo.»

«Ljuba moja, vidiš, to je črv, ki gloda na tvojem zadovoljstvu, poslušaj me in zaupaj vse svoje gorje možu. Tako se to spodobi v vsakem pravem zakonu...»

«Joj, babica, samo tega ne, za ves svet bi ne hotela teh svojih težav Mirku potožiti. Vem, da bi pri njem vse izgubila, in ko bi hotel, bi mi tako vse utajil. Ne, babica, ne mučite me še vi s temi rečmi in ne omenjajte Mirku nič, ker bi mi to ne bilo po volji.»

«Draga moja, v zakonske reči bi se jaz nikdar ne marala vtikati, to me je že davno izučilo. Ali jaz bi ti še nekaj drugega svetovala. Zaupaj svoje težave naši Vidi, v šest in dvajsetih dneh dobiš odgovor. Vidiš, ona je veliko poizkusila v življenju in dolgo pot je prehodila v njem, zato se mi zdi, da je ona zdaj izmed nas vseh še najbolj izkušena. Kaj ne posnemaš tega iz vseh njenih lepih pisem?»

«Saj res, tako bom naredila, babica, v tej daljavi izgine vse, kakor da se nikdar ni zgodilo, jaz bom Vidi vse do iskre popisala...»

«Prav, začni pa takole: Vate, tetka Vida, zaupam kakor v nikogar drugega ne. Viš, to se ji bo dobro zdelo, ko jih je toliko preslišala od svojih ljudi, pa tudi od znancev...»

Truda je tako storila, poslala je teti Vidi dolgo, dolgo pismo, izporočila v njem najlepša pozdravila na nje moža in otroke, ali zgodilo se je, da je morala že takoj tretji dan nato napisati v naglici drugo pismo:

«Draga teta Vida, ne smete se preveč ustrašiti, babica, vaša mamica, se nam davi ni več prebudila... To vam je bilo kakor kadar čebelica pogine, brez vsakega vzdih, brez vsakega glasu. Mi smo žalostni, saj bomo našo dobro babico vsi hudo pogrešali. Bog naj Vas tolaži, moj mož je rekel, da je bil to tako lep konec dobrega človeka, da bi takšnega tudi sebi in meni želel... V babičini skrinji je ostalo nekaj reči in hranilna knjižica. Babica mi je zmerom naročala, da bi Vam vse to na samem izročila, kadar pridete kaj pogledat v domače kraje, češ da je to namenila Vašim otrokom... Ko bi pa ne mogli priti, pišite, kako naj Vam te denarje in vse te babičine reči pošljemo. Pišite mi, prosim, zopet tako lepo, kakor ste poprej pisali nama obema, zlasti pa bom nestrpno čakala odgovora na svoje važno vprašanje... Dotlej pa Vas poljublja in prav iz srca pozdravlja Vaša žalostna Truda.»

Čez mesec dni je dobila Truda zopet pismo iz Amerike, pisano z znano roko, in je pohitela z njim na pokopališče, da bi je doma mož ne zalotil pri čitanju.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

MODNI PÊLE MÊLE

Že nekaj let sem je bil kostum potisnjen v ozadje. Privadile smo se plašču. Tudi krilo in bluza sta prišla v nemilost — izpodrinila ju je plaščna obleka. Kostum z blužo je ostal le za sport. Letos pa se je zopet pojavil — bolje rečeno — povrnil in si na mah pridobil simpatije žen. Za sport in potovanja je kostum iz solidnega angleškega blaga, za mesto pa iz sukna in žameta. Ta kostum je novost letošnje seziije. Kostumi iz sukna so bogato obšiti s kožuho, zlasti jopiči, tako da se ne ve, ali je za okras kožuho ali sukno. Tudi krilo je večkrat obrobljeno s kožuho. Zlasti elegantni so celi kostumi iz tlačenega pliša, ki imajo videz pavca (kožuho širokorepke) in so obšiti z dolgodelako kožuho.

Jopiči so napol dolgi ali pa tričetrtinski, večkrat podloženi s kožuho ali s svileno podlogo, prešito na vatelinu. Kožuho nasti ovratniki na kostumih so zadaj zelo visoki, tako da zakrivajo glavo. Rokavi so ali popolnoma gladki in ozki ali pa široki, z visokimi mušketirskimi zapestniki iz kožuho, ki segajo do komolcev. Modni kostumi z napol dolgimi jopiči, obšiti s kožuho, spominjajo na romantične ilustracije starih Romanov. Ker se k njim nosijo visoki lakaški snežni čevlji, naredi tako oblečena dama vtis kakinje.

Pristna kožuho je lepa stvar, cenena imitacija pa skoraj grša kakor nič. Letošnja moda zahteva samo pristno kožuho, ki je letos sicer znatno padla v ceni, zato pa je je treba toliko več. Ovratniki in obrobo pri večernih plaščih, ovratniki in zapestniki pri promenadnih plaščih, štole, ki se nosijo k popoldanski obleki in kostumu, kratke pelerine, mehke vezanke iz kratkodlake kožuho (hermelina, bizama, astrahana), ki se nosijo k suknenim in žametnim kostumom, in rokavniki, vse je iz pristne kožuho. Pozabiti pa ne smemo tudi kožuho nasti in s kožuho podloženih plaščev. Moda pa ne upošteva vedno praktičnega pomena kožuho — da bi varovala pred mrazom. Kožuho nasti obrobo na plaščih, razni dekorativni našitki na rokavih plaščev in na dekoltiranih plesnih oblekah gotovo ne grejejo. Kožuho nasti plašč je topel, toda plašč iz blaga, podložen s kožuho, še bolj. Kožuho nasti jopič, ki nadomešča pozimi kostum, je praktičen in topel, kožuho nasti ovratniki in zapestniki res grejejo, prav tako štole in rokavniki. Tu je kožuho na mestu, ker res varuje pred mrazom in tudi v polni meri zadostuje.

Popoldanske in večerne obleke iz čipk silijo letošnje seziije vedno bolj v ospredje. Najbolj moderne so pač tilaste čipke z drobnim vzorcem, ki se dobe v vseh širinah. Večerke obleke, kombinirane iz dveh vrst blaga v dveh raznih barvah, so zelo elegantne. Seveda pa mora biti kombinacija posrečena. Na dekliških

plesnih oblekah se vidijo okraski iz biserov. Ena zadnjih novosti so naramnice iz biserov, ki segajo od pasu spredaj čez ramo preko hrbtna do pasu zadaj. Včasih so na hrbtnu prekrižane in podaljšane do bokov. Ta efekt priporočamo zlasti manj vitkim damam. Naramnice pa nimajo oblike traku, položenega čez obleko, ampak so posamezni biseri našiti neposredno na obleko, tako da so naramnice pač samo naznačene.

Sicer pa velja za plesne toalete letošnje sezone pravilo: enobarvno blago (žamet, veluršifon, žoržet in krepsatin). Barve: predvsem bela in črna in pa vse pastelne barve (rožasta, vijolična, modra, zelena). Okraskov je malo: ob vratnih in rokavih izrezkih so v obliki trese našiti umetni briljanti ali korale, v pasu ali ob vratnem izrezku se nosi umetna cvetka druge barve kakor je obleka. Skoraj vse večerne obleke imajo enak kraj in dolžino, ločijo se le po barvah in materialu. Toda plesna obleka brez raznih dopolnil, ki so ravno tako važne kakor obleka sama, ni prava plesna obleka. Takšno nepogrešljivo dopolnilo so dolge usnjene rokavice. Barvaste dolge rokavice, zelene, modre in drugobarvne, ki so spadale do sedaj le v maskaradno garderobo, se nosijo tudi že k plesnim oblekam. Brez dvoma so pa bolj elegantne črne in bele.

Na smučke!

Kdor ne smuča, sploh ne more razumeti neučakovanosti smučarjev, ki že oktobra iščejo snega in vedo že julija, kam se pojdejo smučati za božič. Kdor se temu smeje, naj kar izkusi lepoto in revščino tega sporta, pa ga bo minilo. Lepoto, kadar je pršič kakor moka za potice, in revščino, kadar gledajo izpod snega kamni, veje in trava, kadar je poledenel, največja revščina pa je seveda, če ga sploh ni.

Beli sport je pa tudi prav dober družabni vzgojitelj. V «civilu» pogosto naletimo na sitne in dolgočasne ljudi, medtem ko so med pravimi smučarji to prav redke izjeme. Smučarji so prijazni, veseli, družabni — kdor pa nima teh lastnosti, ostane pač sam s svojo puščobo.

Že smučarska obleka mora biti taka, da nas takoj, ko jo oblečemo, mine vsa slaba volja. Nova moda ne pusti na miru niti tradicionalne sportne obleke. Tudi pri njej je našla malenkosti, ki se dajo po modi izpreminjati in menjavati. Te izpremembe sportni obleki nikakor ne škodujejo. Letos se nosijo poleg temnomodrih norveških dresov za smučanje tudi zeleni, rjavi, vinskordeči, sivi in sivomodri. Temen dres se poživi s pestrim svitrom, svetlo blužo, barvastim šalom, čepico, rokavicami in ovojčkami. Hlače so pač najbolj praktične dolge norveške, namesto norveškega jopiča se pa nosi bluza, zadržnjena v pasu s prožnim trakom,

potegnjena čez hlače in prepasana s širokim usnjenim pasom, za katerega se lahko zatakne šal ali pa rokavice. Pri urejevanju smučarske garderobe je treba upoštevati razne okoliščine. Najbolj seveda to, da tehta v nahrbtniku vsak nepotreben gram najmanj 2 kg in da ni v snežnem metežu nikdar zadosti svitrov in čepic. Smučarska obleka mora biti topla in lahka, v nahrbtniku pa mora vedno počivati rezervni sviter, lahka bluza, par volnenih nogavic in rezervne rokavice. Bluza ni treba, da bi bila iz enakega blaga kakor hlače. Za začetnike je kaj praktična iz nepremočljivega blaga. Nosijo se pa tudi iz ribsa in gabardena. Blago s srhko površino ni praktično, ker se nanj nabira sneg.

Barvasti, na roko pleteni ali kvačkani puloverji se lepo podajo k vsaki sportni garnituri. Letos se nosijo največ iz mehke kašmirke volne, pleteni gladko ali vzorčasto. Imajo majhen okrogel vratni izrezek ali pa ovratnik v obliki šala, ki tesno prilega k vratu. Eno-

barvni so iz volne svetlih, živih barv, barvasti pa sestavljeni iz prog ali geometričnih oblik v raznih odtenkih ene barve. Volneni telovniki, podobni moškim telovnikom, se zlasti lepo podajo k svetlim sportnim bluzam. Elegantni so pulovri do pasu, brez rokavov, z okroglim vratnim izrezkom, v pasu prepasani z lakastim pasom.

Gospodje nosijo volnene pulovre edinole k sportni obleki. Ti pulovri se malo ločijo od damskih. So iz debele angleške volne, kratki do pasu, v pasu zadržani z gostim pletenjem in nekoliko bluzasti. Eno-barvni so vedno bolj elegantni kakor vzorčasti. Vratni izrezki so navadno okrogli, ne koničasti kakor lani. Edini okras je drugobarven monogram.

ZA ZIMO

Zadnja novost zimske mode so kratki puloverji, pleteni ali kvačkani iz debele apartne volne. Prinašamo dva različna vzorca. Prvi je enobarven, ima dolge rokave in visok ovratnik, drugi pa je brez rokavov s temno obrobo pri rokavnem in vratnem izrezku in z učinkovitim, modnim vzorcem.

Izrazitemu, mlademu obrazu se kaj lepo poda pletena čepica iz debele enobarvne volne, kakršno vidite na naši sliki.

Pod sliko je tudi pomanjšani krog za takšno čepico, tako da si jo lahko vsaka sama napravi. Tudi pletena ali kvačkana čepica s čopom je vedno topla prijateljica malih in velikih v mrzlih zimskih dneh. Ker usnjene rokavice, ki se lahko kupijo v trgovini, niso za smučanje, pletejo smučarke zase pa tudi za svoje prijatelje kaj rade same volnene rokavice. Naša dva vzorca volnenih rokavic bosta gotovo marsikateri dobrodošla.

Kadar boste neveste ali družice ...

Obleka za družico iz belega ali svetlobarvnega krepdešina z veliko rožo iz črnega žameta v pasu. Zobje in robovi so obšiti s paspulo.

Obleka za nevesto iz belega krepdatena z močno razširjenim zvončastim krilom in dolgo vlečko.

Obleka za popoldanski čaj, kombinirana iz svilene panna in muslina. Stranski vstavki iz muslina segajo do tal, krilo je nekoliko krajše. Klobuček je tudi iz panna in je okrašen z rožastim trakom. Dolge rokavice so iz črnega gladkega usnja. Obleka za popoldanski čaj iz črnih šantilskih čipk. Bolero je spredaj zaokrožen in spet s šopkom umetnih cvet iz svilene žameta, atlasa in ženilije.

O BLEKE ZA PLES

Večerna obleka iz belega svilenega satena. Krilo ima spredaj bogato nabran zvoščast vstavek iz svilenega tila.

Umetne cvetke v pasu so iz svilenega žameta.

Plesna obleka iz belega krepčoržeta z živočkom à la Grecque. Krilo je razširjeno z zvoščastimi vstavki. Zaponke na rami so iz umetnih biserov.

Plesna obleka iz vzorčastega velurtransparenta z ovratnikom v obliki kratkega kepa, prepasana v pasu. Zaponka na pasu, ki ima obliko cvetke, je sestavljena iz raznobaronih dragih kamnov.

Obleka iz črnega satena, spodaj razširjena z zvoščastim volanom. Na levi strani ima na bokih našit volan, ki sega do polovice krila. Umetne cvetke ob vratnem izrezku so iz enobarvnega tila.

ET VZORCEV OBLEK ZA URAD

Preprosta, pa lepa suknjena obleka pepelnate barve. O vratnik je iz belega krepdešina. Gumbi so prevlečeni z blagom.

Obleka iz zelenega krepmarokena. Krilo ima majhno tuniko. Bluza se zapira z belozeleno zavrtnico.

Obleka iz gladkega volnenega blaga z originalnim zapenjanjem na opratniku in pasu. V krilo so vstavljene globoke gube.

Obleka iz temnomodrega ali temnozelenega volnenega blaga z bolerom. Petlja pri o vratniku je iz enakega blaga kakor obleka in podložena s svilo iste barve kakor usnjeni pas.

Obleka iz toida z drobnim vzorcem v dveh barvah s kratkim bolerom. Životek je podaljšan do bokov, krilo pa položeno v gube. O vratnik in zapestniki so iz svetlega krepa.

Za naše pridne gospe in gospodične

Domača obleka iz kariranega pralnega blaga z belim ovratnikom.

Predpasnik s kratkimi rokavi, praktičen zlasti za v kuhinjo, ker pokriva vso obleko. Obrobljen je z ozko temno progo.

Predpasnik iz vzorčastega pralnega blaga. Obrobljen je s široko enobarvno progo.

Prazniški predpasnik iz belega platna, okrašen z zankanimi robčki in vezenimi motivi.

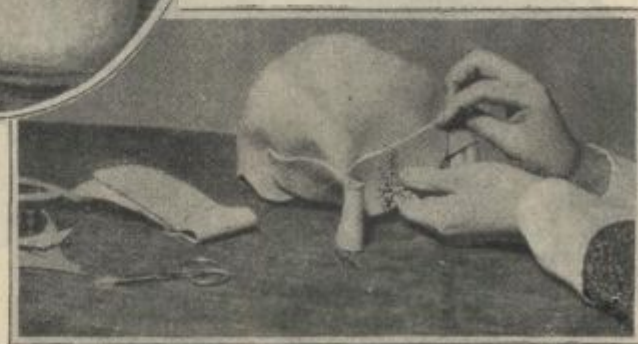
Kam

s starimi

klobuki?

Največkrat najprej v košaro za stare klobuke. Letos, ko so pa moderni majhni priležni klobuki, po večini brez krajevcev, jih lahko pozkusimo prenarediti, kakor nam kažejo te štiri slike. Najlaže seveda popravimo in preoblikujemo klobuk, če imamo lesen model (glavo), kakršnega nam naredi strugar ali pa tudi mizar. Sicer si pa pomagamo tudi z loncem ali drugim pripravnim modelom. Če je klobuk umazan in prepoten, ga osnažimo s salmiakom, nakar ga držimo nad paro, da se zmehča, kakor kaže zgornja slika. Nato klobuk na obliki

dobro prelikamo, krajevce pa po potrebi odrežemo, kakor kaže spodnja slika. Iz krajevcev izrežemo poljubne oblike, ki jih po svojem okusu zopet našijemo na tulec. Seveda se oblike najprej pripno z betičaricami in klobuk pomeri. Potem se šele prišijejo. Sivati se mora od znotraj z majhnimi redkimi vbodi, ki se ne smejo videti od desne strani. Kako se prišijejo, kaže desna slika. Če se nam posreči, ga pokrijemo in se pogledamo v zrcalo — in morda je to slika na levi.

TRIJE VZORCI MODNIH BLUZ

Bluza iz rožastega krepdešina z žabojem ob strani.

Bluza iz svetlozelenega krepmarokena brez ovratnika. Sedlo je podaljšano v vezanko.

Bluza iz krepstatena z ovratnikom v obliki šala, podaljšanim v vezanko. Na predniku so našitki iz poševne svile.

Tudi

Vi

si lahko

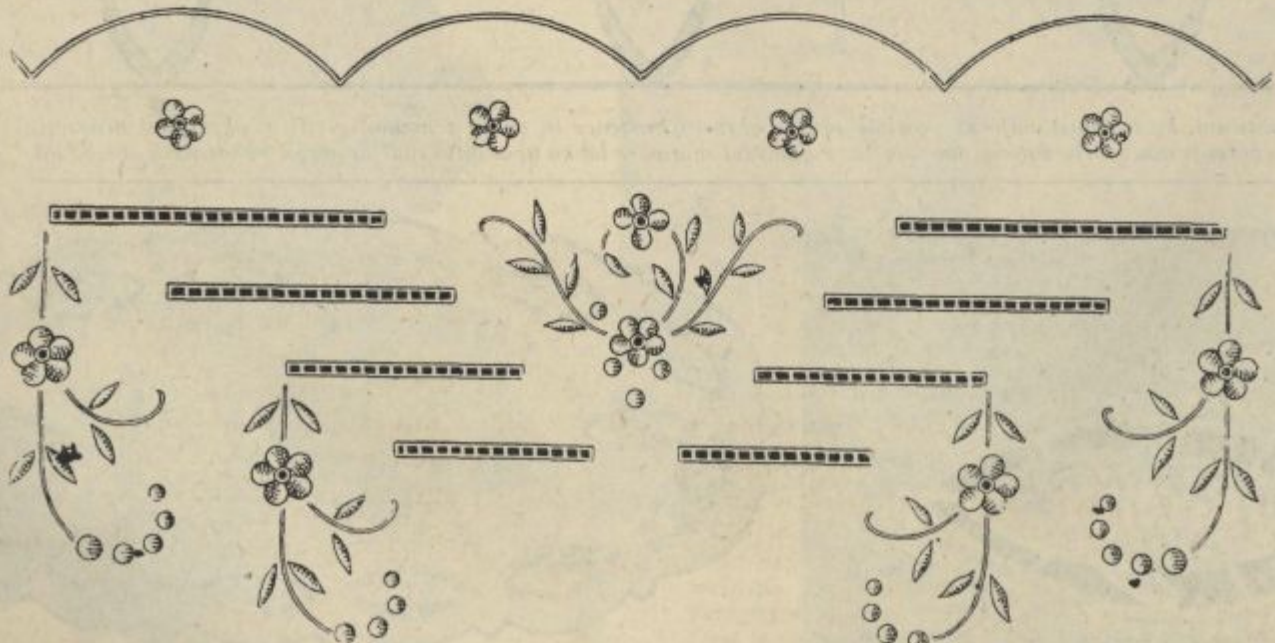
napravite

takšno

perilo

Garnitura damskega perila iz barvaste pralne soile ali šifona, okrašena z pložki, belo vezenino, ažurjem in robom iz tila.

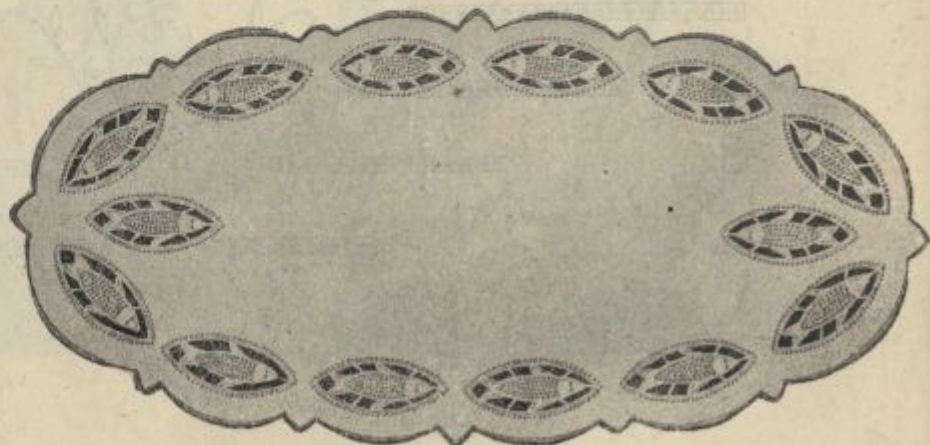
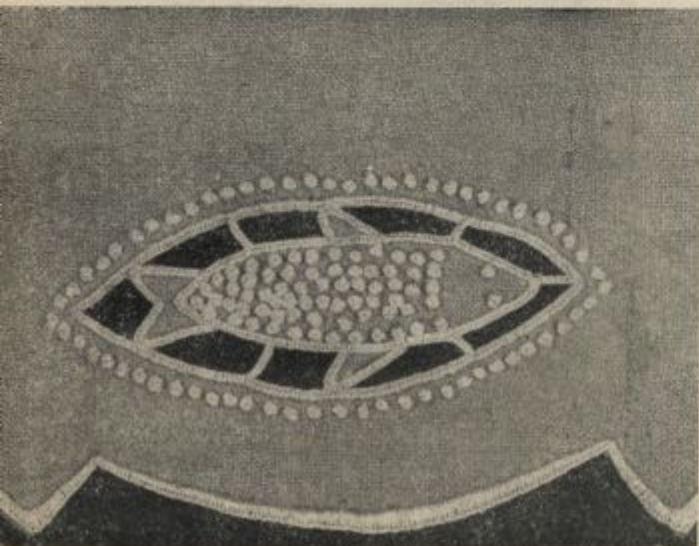

Vezenina k damski garnituri perila.

Za one, ki imajo rade lepo kuhinjo

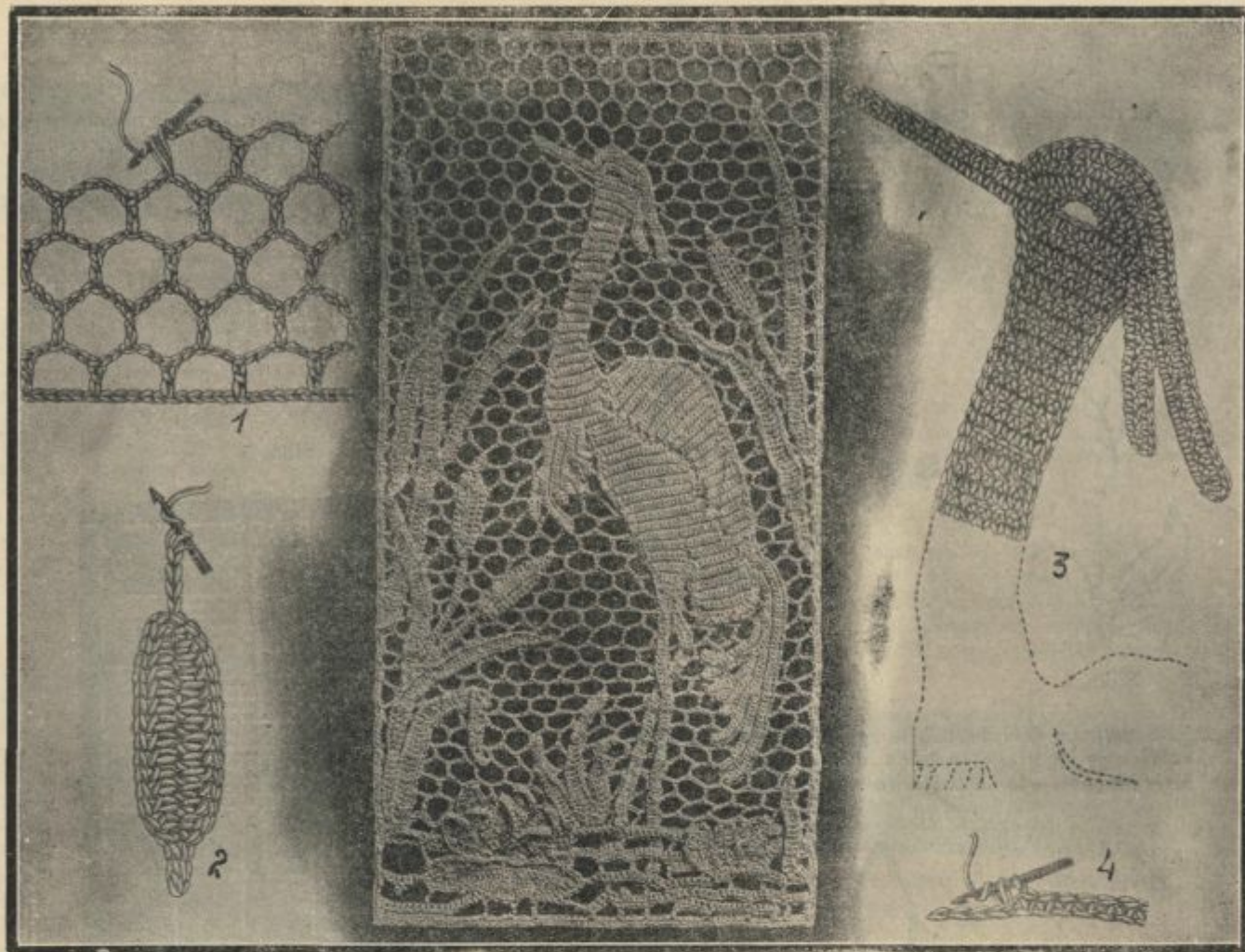

Naročnicam, ki si nameravajo za posebne prilike okrasiti kredence in police z novimi prtiči in okrasnimi progami, bosta gorenja dva vzorca gotovo dobrodošla. Posamezni motivi se lahko uporabijo tudi za okrasitev otroških oblek itd.

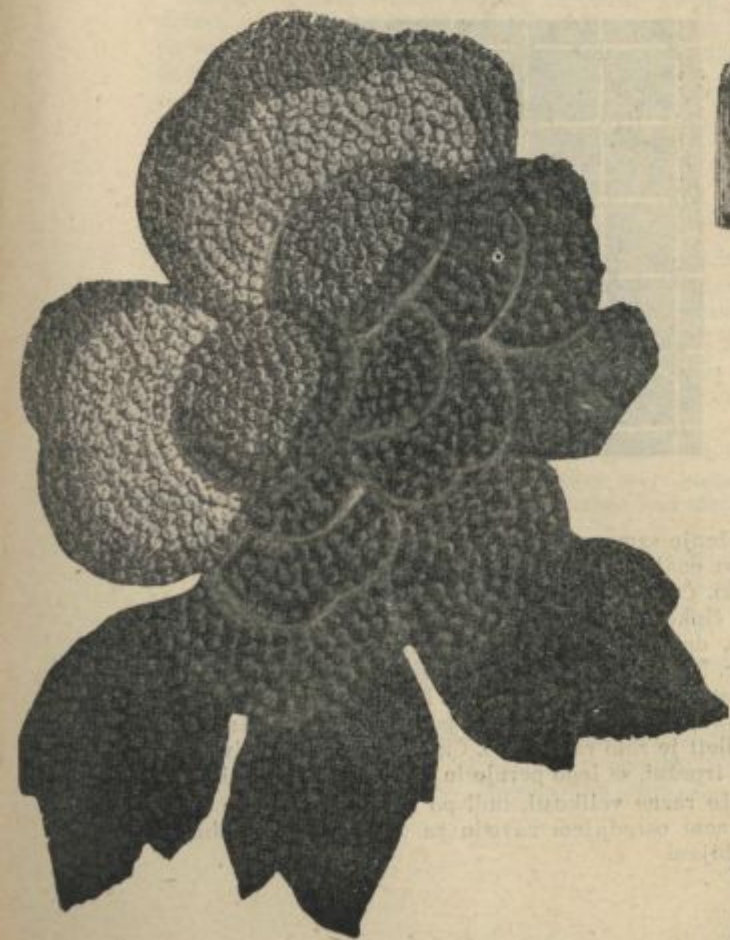
Lep prtiček za vse prilike. Na levi povečani del z ribjim motivom.

Vzorec za kvačkan zastor

Najlepsi je ta vzorec, če je kvačkan iz debelega kvačkanca bele ali ekri barve. Slike 1, 2, 3 in 4 nazorno prikazujejo način dela.

OKRASITE SVOJO SOBO Z BLAZINAMI

Slika nam kaže zares lepo blazino z originalnim japonskim motivom. Na zelenem platnu ali suknu so vezeni motivi z raznobarno svilo. Na levi sliki je povečani del motiva. Cvet je izvezen v štirih niansah modre ali rdeče barve. Oblike so izpolnjene z vozlički, listi pa so vezani s ploščatim vbodom.

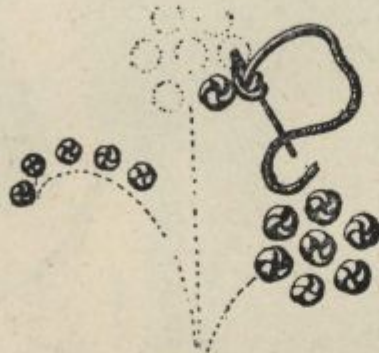
RAZLIČNI VBODI

Pet različnih vbodov, s katerimi se izšijejo motivi na otroških copatkih, torbica, slinčkah, prtičkih, senčnikih, zavesah itd.

Za večje motive, za katere sta vbod števil. 1 in 2 preozka, se uporablja širši verižni vbod, kakršnega vidimo na sliki števil. 4.

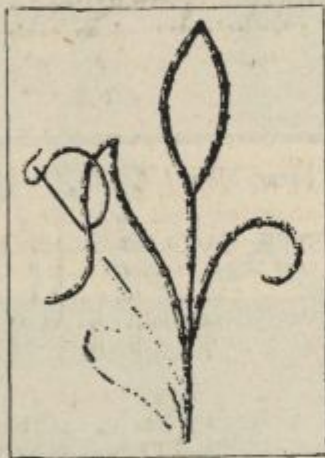

Slika 1.

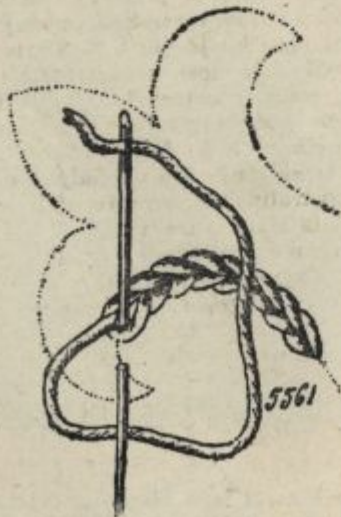

Slika 2.

Za motive v dveh barvah se uporablja navadno vbod, kakršen je na sliki števil. 3. Ta vbod se naredi najlepše, če je blago napeto na bobnu (okviru).

Slika 3.

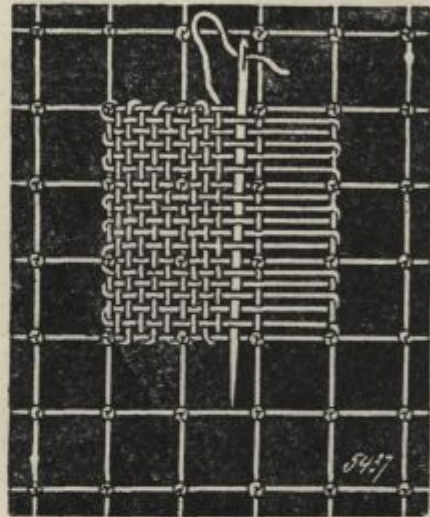

Slika 4.

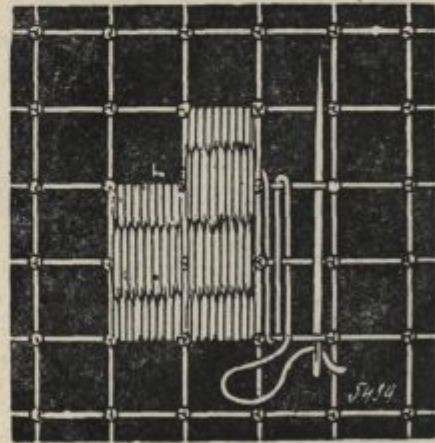
Za enakomerne cvete in liste, kakršne vidimo na sliki števil. 5, se uporablja dvojni začni vbod. Vse te naznačene vbode povzdignejo lepe barne kombinacije.

Slika 5.

Slika 6.

Slika 7.

Mreženje samo na sebi ni težko, vendar je pa treba za lepa enakomerna okenca dosti vaje tudi pripravni delavki. Če pa katera ne zna lepo mrežiti, pa bi rada imela čipke ali motive v tej lepi tehniki, lahko kupi mrežo, delano na roko ali na stroj, in izšije nanjo vzorec. Na obeh vzorcih, ki ju prinašamo, sta nazorno pokazana dva načina polnjenja. Na sliki števil. 6 je platneni vbod, na sliki števil. 7 pa gobelinski vbod. Mreženje (filet) je zelo razširjeno. Čipke, vložki in motivi so čedni, trpežni, se lepo perejo in so zelo dekorativni.

Mreže razne velikosti, tudi po naročilu, se dobe na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani.

ZELJA PO GOSPODOVANJU JE ČLOVEKU PRIROJENA

Človek se že rodi gospodovalec. Če pogledamo otroke, kako hočejo ukazovati tovarišem, poslom, babici, dedku, mami in, če so prav posebno pogumni, celo očetu, vidimo, da njih želja po vladanju ni priučena, ampak prirojena. Gospodovalnost otrok je naravnost grozna. Nihče jih nanjo ne navaja, nihče jih k temu ne izpodbada, a vzlic temu izkušajo ob vsaki priliki uveljaviti svojo voljo, in to premišljeno in bolj premeteno kakor pa odrasli.

Oče in mati ravnata s svojimi posli, z vajencem, s pomočnikom prijateljsko; vse, kar želita, ukažeta vljudno in prijazno. Ta mali paglavci pa hoče vse strahovati in je še celo ljubosumen, če se izvršujejo očetovi ukazi in če se dela tako, kakor hoče mati.

Kadar se otroci igrajo, hoče vsak od njih, da bi se vsi ostali uklonili njegovi volji.

Morda je prav ta lastnost prizadela največ zla na svetu, morda je ravno prevelika gospodovalnost, ker je vsakdo hotel imeti okrog sebe same podložnike, ki bi jim lahko ukazoval, sprla ljudi med seboj, jih naščuvala drugega proti drugemu in jim uničila raj mirnega življenja.

Hrepenenje po vladanju vidimo povsod, v palači in v borni koči; biti gospod, toda ne samo v tem, da ima kočuh in avtomobil, ampak tako, da ima poslušne podložnike, ki izvršijo vsako njegovo misel, željo in ukaz, to je ideal mnogih, četudi največkrat prikrivan in zanihan.

Gospodovalnost vidimo v vseh človeških slojih, pri državi, v politiki, v uradih, v rodbini. Povsod, kjer živi po več ljudi skupaj, se pojavi stremljenje posameznikov, da bi se pokazali silnejši, močnejši in da bi druge podredili svoji volji. Postati gospodar tvornice, to je vroča želja vsakega podjetnega človeka; postati predstojnik oddelka, je hrepenenje vsakega uradnika; postati politična veličina, je smoter vsakogar, ki se le količkaj vtika v politiko; biti gospodar v hiši, pa je staro in že tako samo ob sebi umljivo dejstvo, da po njem noben mož niti ne hrepeni, ampak ga vsak uživa kakor vsakdanji kruh — toda gorje, če bi se te pravice hotel polastiti kdo drug ali če bi mu je ne hotel brezpogojno priznati.

Vsak mož vzame veliko rajši za ženo deklo, ki o njej ve, da je in bo ostala pokorna svojemu možu, da bo vedno potrebovala njegove opore, da bo torej mož rednik ostal tudi polnopravni gospodar v hiši.

Zena je bila cela tisočletja pasivno in pasivno bitje; za ves svoj po zakonih podrejeni položaj se je pogosto odškodovala samo na ta način, da je vladala nad možem posredno.

Dandanes, ko so se žene prebudile iz svoje pasivnosti in so jih razmere prisilile, da se same žive, so prenehale biti poslušne soproge in njih voljnost pokoravati se je zamenjana samo z veliko, resnično ljubeznijo.

Boj obeh spolov med seboj je boj moža za oblast in odpor žene proti tej oblasti. To je bistvo ženskega vprašanja.

Postati voditelj, je stremljenje kulturnega človeka, toda gorje, če se to stremljenje izprevrže v poželenje zaslužniti druge. Tedaj se človek izpremeni v žival. Če pa

zatreš v človeku to stremljenje, ga ponižaš v stroj, ki ga goni tuja volja. Zato je to vprašanje pri vzgoji eno najvažnejših in najtežavnejših, od njegove pravilne rešitve ni odvisna samo sreča tistega, ki ga vzgajamo, ampak tudi tistih, ki bodo morali živeti okrog njega in z njim.

Kako vzgaja svoje otroke kraljica. Angleška kraljica Viktorija in nje mož kraljevič Albert sta jako strogo vzgajala svoje otroke. Nekoč je koketirala mala princesinja s častniki kraljevskega dvora. Svarilni pogledi kraljice niso nič pomagali. Naposled je princesinja namenoma izpustila robec iz roke. Vsi mladi častniki so bliskoma planili proti robcu, da bi ga pobrali, kár pa jim kraljica ni dovolila. Ostro pa je pogledala na svojo hčer in velela: «Zdaj stopi iz voza in poberi robec sama.» Princesinja se je krčila, pa je bilo vse zastoj. Od sramu jo je oblila rdečica. Stopila je na tla, pobrala robec in kljubovalno zravnila glavo. — Drugič je bil kraljevič Waleški resno pokaran. Šel je s svojim očetom na izprehod in se ni zahvalil nikomu, ki ga je bil zelo prijazno pozdravil. Toliko da je kralj to zapazil, je rekel: «Zdaj pojdi, sinko, nazaj in pozdravi tega moža, kakor je on tebe pozdravil.» Kraljevič Waleški je to tudi napravil.

DRUŠTVO NARODOV IN BOJ PROTI TRGOVINI Z ŽENAMI IN OTROKI.

Dne 7. oktobra 1930. je bil otvorjen v Varšavi osmi kongres mednarodnega komiteja za boj proti trgovini z ženami in otroki. Na tem kongresu so se zbrali predstavniki raznih organizacij, raztresenih po vsem svetu, da podajo račune o dosedanjem delovanju, obenem pa da določijo skupni program za bodočnost. Resolucije tega kongresa, ki poudarjajo, da je treba združiti vse moči na mednarodnem polju, da se zatre to sramotno gorje, zadnja sled nekdanjega suženjstva, je objavil ves svetovni tisk.

Gotovo bo tudi marsikatero čitateljico naše revije zanimalo delovanje Društva narodov na tem polju in pa način sodelovanja tega društva s privatnimi mednarodnimi organizacijami.

Boj proti trgovini z ženami in otroki je imel mednarodno zgodovino že v času, preden je bila ta naloga poverjena Društvu narodov. Široko kampanjo je dvignila že okrog leta 1880. Josipina Buttlerjeva, ki je odkrila in objavila v javnosti nekaj svežih drastičnih primerov te sramotne trgovine. Na predlog francoske vlade je leta 1904. podpisalo v Parizu dvanajst velesil mednarodni pravilnik, ki je določil oblasti, ki naj bi zbirale vesti o izvabljanju žen v sumljive poklice, in pa strogo administrativno nadzorstvo, ki bi to preprečevalo in poročalo zlorabe centrali.

Leta 1910. pa je podpisalo, tudi v Parizu, že 13 velesil mednarodno konvencijo o zatiranju te vrste trgovine. Konvencija je proglasila trgovino z ženami in otroki za zločin in določila tudi kazen zanj.

Pakt iz leta 1920. pa poverja Društvu narodov skrb za izvrševanje določil pravilnika in konvencije. Svet pri Društvu narodov (Conseil) je določil za odgovorno funkcionarko te delikatne naloge v tajništvu Društva

Poročile so se:

gospodična Pepika Lorberjeva z gospodom Leopoldom Matjašičem od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah, gospodična Berta Babičeva z gospodom Joškom Flisom iz Ljutomera, gospodična Nežica Rošičeva z gospodom Ludovikom Čretnikom iz Maribora in gospodična Terezika Šabjanova z gospodom Janezom Horvatom iz Bogojine.

narodov gospo Rachel Crowdyjevo, voditeljico oddelka za socialna vprašanja in oddelka trgovine z opijem. Gospa Rachel Crowdyjeva je velik organizatorski talent. Med vojno je organizirala in vodila tisoče francoskih in belgijskih žen v pomožnih prostovoljskih četah.

Še v toku leta 1920. je skupščina (l'Assamblée) zaprosila Svet pri Društvu narodov, da povabi države, ki so sodelovale pri pravilniku in pri konvenciji, naj pošljejo delegate na mednarodno konferenco v Ženevo. Konferenca je izdelala še v podrobnosti mednarodno konvencijo o zatiranju trgovine z ženami in otroki vseh plemen, ki je bila podpisana dne 30. septembra 1921. v Ženevi. Društvo narodov ima stalno posvetovalno komisijo, ki mu v raznih prilikah in primerih poda svoje mnenje. Ta komisija, ki se imenuje sedaj komite trgovine z ženami in otroki, se snide vsako leto in je imela meseca aprila 1930. že deveto zasedanje. Sestavljena je bila iz predstavnikov dvanajstih držav: Nemčije, Belgije, Danske, Španske, Združenih ameriških držav, Francije, Anglije, Italije, Japonske, Poljske, Rumunije in Uruguaya.

Poleg zastopnikov držav so se udeležili zasedanja tudi zastopniki šestih velikih mednarodnih združenj, med njimi mednarodni urad za zatiranje trgovine z ženami in otroki. Pri glasovanju imajo privatne organizacije le posvetovalni glas.

Pri vsakoletnem zasedanju prouči komite najprej poročila predstavnikov držav in nato poročila dobrotelčnih organizacij. Potem se obravnavajo izpremembe, ki se nanašajo na konvencijo: naposled na predlaga komite navzočnim zastopnikom nasvete, ki se mu zde važni za čim uspešnejše zatiranje te trgovine.

Ena izmed glavnih nalog komiteja je sklicanje ankete, na kateri se določi smer njegovega nadaljnjega delovanja. Dosedanje ankete so pokazale posebno živahno delovanje držav in zasebnih organizacij na zapadu. Komite je pa opozoril Conseil, da mora razširiti svoje delovanje tudi na vzhod, kakor je bilo v načelu določeno že dne 14. maja 1930., ko je ameriški urad za socialno higieno poklonil velikodušno darilo 125.000 dolarjev v ta namen.

Letošnjega kongresa v Varšavi so se udeležili pod predsedstvom M. Bascom Johnsona iz Združenih držav severne Amerike švedska zdravnica gospa dr. Alma Sundquistova in bivši poljski poslanik na Kitajskem M. Pindor, vsi trije člani komisije.

Vprašanje odprave javnih hiš je na dnevnem redu vsakega zasedanja tega komiteja. Na zadnjem kongresu v Varšavi so proučevali zakone in pravilnike za zaščito javnega reda in zdravja proti nevarnostim, ki izvirajo iz prostitucije v deželah, kjer je odpravljen sistem javnih hiš. To proučevanje je ugotovilo, da se po odpravi javnih hiš niso nič bolj razširile venerične bolezni in da je ta obdolžitev brez osnove. Nasprotno, zapiranje teh hiš je zelo znižalo nevarnost mednarodne trgovine z ženami.

Na kongresu se je obravnavalo tudi vprašanje ženske policije, vrnitev inozemskih prostitutk, o pomoči ženam, ki prihajajo iz kaznilnice, o zaščiti mladih umetnic v raznih zabaviščih itd.

Upam, da si čitateljice iz tega, čeprav kratkega poročila, lahko ustvarijo sodbo o tem širokopoteznem mednarodnem delu Društva narodov na tem polju.

Po referatu Jadwige Romerówne, članice sekcije za socialna vprašanja tajništva Društva narodov.

Pavla Belle:

Kako je z ženskimi poklici

(Konec.)

Poiščimo si torej novih virov, novih možnosti za služka. Ravno Slovenija je na to stran zelo zanikarna. Razen modistk, šivilj, prodajalk in največjega kadra pisarniških moči je najti v precejšnjem številu edino še učiteljice. Drugi poklici so ali neznani ali premalo uvaževani, vsekakor pa neizrabljeni.

V inozemstvu je dandanes polno drugih ženskih poklicev. Pri nas pa se misli edino na to, da pride hčerka na učiteljske, kjer po štirih letih v najboljšem slučaju leto dni čaka na učiteljsko službo. Ali pa v pisarno, kjer mora od zore do mraka delati za minimalno plačo, kajti minuli so lepi časi visoko plačanih služb. Povrh vsega tega je izpostavljena še raznim šikanam. Velikokrat mora celo mesece in mesece delati brezplačno, samo zato, ker je začetnica. Oglasi pa kljub temu zahtevajo skoraj vedno le take. Čisto naravno! Te namreč nimajo nobenih zahtev. So skromne, potrpežljive, boječe in tako dalje. Pripetili pa so se celo slučajji, da so poedine tvrdke iskale začetnico, jo brezplačno izkoriščale tri mesece in jo potem odpustile ter vzele drugo — seveda zopet začetnico. In — kar je važno — kajpak zopet brezplačno, da jo je po nekaj tednih doletela ista usoda kakor ono drugo. Take tvrdke so menjavale uradništvo iz dneva v dan in si s to premeteno špekulacijo prihranile stroške stalnega uradnika ali uradnice.

Tudi protekcija se je razpasla zadnja leta na neverjeten način. Danes ograža eksistenco na stotine uradnikov, in vendar ni nikogar, ki bi nastopil javno proti temu in opozoril odločilne faktorje, da razženejo to temno senco nad dolino šentflorijansko.

Ali je potrebno, da si toliko in toliko domačih, različnih moči išče zaslužek v tujini? Ali je prav, da se daje zavetišče tujcem pod krinko strokovnjaško izobraženih moči? Ni ga skoraj podjetja, kjer bi se na tak način in pod tem imenom ne izigraval domači živelj.

Ne samo javnost, tudi poedinci naj nastopijo proti temu. Ali je res treba, da se množijo samomori zaradi nezaposlenosti? Čemu bi obupavali oni, ki niso krivi svoje propasti? Čemu bi se starši bali in branili roditi deco, ko bi se lahko za vsakega našla primerna pozicija?

Čemu sili kmetiško ljudstvo v mesta, ko mu narava nudi več kakor more porabiti sam? Čemu gre kmetiško dekle v tvornico, ko bi se z lahkoto preživljalo doma? Zakaj tirajo starši fante in dekleta v šolo, če vidijo, da jim ni za učenje? Zakaj se jih toliko brani nižjih, recimo proletarskih poklicev, ko se slihi dan za dnem, da inženirji, profesorji, zdravniki velikokrat ne zaslužijo niti toliko, kolikor si v nekaj letih pribori delavec, čevljar, monter, mehanik? Zakaj z dekletji v trgovske šole, ko so kot šivilje lahko samostojne in zaslužijo gotovo več ko v pisarni?

Ali bi ne bila hčerka lahko izložbena aranžerka ali celo reklamna strokovnjakinja? Študija za to ni treba posebnega, v Zagrebu imajo v ta namen poseben tečaj. Ženska s svojim prirojenim tenkim čutom bi bila kakor ustvarjena za ta poklic. In če bi se izkazala za res dobro moč, bi se kaj hitro našlo podjetje, ki bi jo sprejelo in dobro plačalo.

Kaj pa manekenki? Saj so slovenska dekleta znana kot elegantna. In voditeljice zavodov, recimo hotelov, turističnih oddelkov, penzionatov, pisarn, tvornic, velikih modnih trgovin, voditeljice konfekcijskih oddelkov itd.?

In ali bi ne bilo lahko desetkrat več žurnalistk, kakor jih je?

Tudi poklic tajnice je neizčrpan. Naša podjetja kaj ljubosumno varujejo svoje tajnosti in niti ne vedo, da so se povsod po svetu edinole ženske moči izkazale kot izvrstne tajnice.

Kje pa so arhitektke, zlasti moči za notranjo arhitekturo? Kje so dekleta predstojnice uradov, volonterke na posestvih, uradnice šumarskih podjetij?

Dalo bi se naštetih še več drugih poklicev. Nimamo vrtnaric, ne mislim vrtnaric za otroške dispanzerje in zabavišča, ampak takšnih, ki bi se posvetile vrtnarstvu. Slovenija je izmed vseh pokrajin Jugoslavije ona, ki ima najbujnejšo floro in najbolj ljubi cvetlice. V Sloveniji je primeroma največ dobro uvedenih vrtnarij, rože se lahko prodajajo in rade kupujejo. In končno, ali ni žena že po narodi največja prijateljica cvetk.

Tudi laborantke je premalo. Kemičarke se tudi še niso uvedle, voditeljice muzejev, ženskih kustosov, knjižničark skoraj ne poznamo. Trgovk z lastnimi podjetji je sicer nekoliko, vendar niso zastopane v tej meri kakor, recimo, v inozemstvu.

Potnica parfumerijskih in modnih predmetov je samo sem in tja katera, prodajalk čipkarskih industrij tudi ni veliko. Volonterke za preprodajo življenjskih potrebščin ni sploh niti ene, risaric desenov in osnutkov za ročna dela, modernih blazin, preprog, čipk itd. ne vem, če je kaj. Vzgojiteljice in bolničarke s potrebnim strokovnim znanjem so skoraj neznane, tehničark sploh ne upoštevamo, in tako dalje.

Sicer je res, da se pri nas v Sloveniji take moči ne iščejo, in če se, da odloča samo protekcija. Toda čim bi bila ponudba tukaj, bi se pojavila tudi potreba. Šele tedaj bi videli, da se dá v drugih poklicih morda več doseči kakor v teh, ki so nam znani in o katerih mislimo, da nam nudijo dovolj eksistenčnih možnosti.

Posebno imovitejši srednji sloji, čijih hčerke služijo večinoma zaradi tega, da se omilijo režijski stroški rodbine, bi za svoj naraščaj lahko poiskali nova pota k bodoči eksistenci. Zlasti zato, ker v najhujšem slučaju lahko čakajo mesece in tudi celo leto na to ali ono službo. Drugič pa zato, ker bi se njih hčerke lahko izven domačega okrilja po strokovnih šolah in zavodih izpopolnile za bodoči poklic.

Teže je seveda za materialno slabo stoječi srednji sloj. Vendar bi se dale z dobro voljo prebroditi tudi tukaj vse težave.

Poklicev, ki so nam malo znani ali celo popolnoma tuji, je torej dovolj. Treba je poiskati samo način, da se kolikor mogoče smotreno izrabijo.

In kadar bo bodoče pokolenje našlo nova pota k zaslužku, bo tudi za sedanji rod laže, ker bo prenehalo sedaj tako pereče vprašanje življenjskega obstoja.

Ako hočete

svoj denar dobro obrniti, zahtevajte, kadar kupujete

bonbone, čokolado in kekse

znamko **SCHMIDT**.

Za majhen denar dobite najboljše in najokusnejše
proizvode tvornice

Viktor Schmidt & Söhne, Wien.

(Nadaljevanje.)

Stopila sem v tramvaj in sedla v kot. Ozrla sem se po ljudeh, ki so se vozili z menoj. Vsi so bili čemerni, pusta enoličnost tramvaja jih je storila take. Naglo sem vedela za zgodbo vsakogar, a dve mladi dekletki sta priklenili mojo pozornost nase.

Na tej strani je sedela kontoristka, vsa bleda, elegantno oblečena, ustne prerdeče, obrvi obrite. Na nogah drobceni, fini čeveljčki, v orokavičenih rokah je držala torbico, umetno vezeno v bustu. Obkrožal jo je tajinstvenosladek vonj po kolonjski vodi. Bila je, hm — no bila je lepa.

Njej nasproti pa je sedelo kmetiško dekle v vsem svojem izzivajočem zdravju. Neokorno je sedelo, z rdečimi lici, svetlimi očmi — in obuto v preproste kmetiške čevlje. Kakor klasje zlati lasje so ji silili izpod pisane rute in roke je držala v naročju kakor dva rdeča piruha v belem predpasniku. Tako je sedela poleg svojega pletenega cekarja z neizogibnim «IHS», živ kontrast bledolični gospodični na tej strani. Bila je tudi lepa, se pravi, vsaka je bila po svoje lepa.

S pogledom sta se srečali deklici. Trenutek samo so se pripele oči druge v druge, potem sta klonili glavi, skoroda sramežljivo. Sem čez in tja preko so se spletale misli v pisano kito, sem čez in tja preko je zatrepetalo blagorovanje, sem čez in tja preko je dehnila tajinstvena želja, vsa neobjljena, vsa zatrta in skrita v najgloblji kotiček srca.

In si je mislilo kmetiško dekle: lepa si, gospodična, lepa ko angel kraj našega tabernaklja. In zvečer boš še lepša, vsa v svili in v spremstvu elegantnih gospodov pojdeš v gledališče, na mehkih blazinah boš sedela in uživala sladko petje in godbo. Potem pa te bodo zopet spremili gospodje, ob slovesu ti bodo poljubljali roke, ti pa se boš nasmehnila najlepšemu in najbogatejšemu med njimi. Kako lepo je tebi. Na toplem sediš, lahko delo opravljaš, zvečer pa se zabavaš in uživaš življenje. O, ko bi jaz — —

In si misli gospodična: Pisana polja, zeleni gozdovi, zlato klasje, bistre vode. Kako srečno si, dekle!... Pride nedelja, lepa boš tedaj ko Golarjeva pesem. V bujnih nedrjih rdeč nagelj, svilen ruta na glavi, pa pojdeš v objemu z drugimi dekletki preko polja, vsa srečna boš pela z njimi veselo pesem, čebelica ti bo brenčala okrog zlate glave, s slemena pa ti bo žgolela modra lastovka. Prav tvojemu glasu bo odvriskaval postaven fant s krivcem za klobukom. Kako lepo je tebi, ti zdravo, brsteče dekle...

Zopet se zazreta druga v drugo, nasmehneta si, kakor bi ugenili druga druge misli in zopet kloni glava v otožnih sanjah.

Sem čez in tja preko so se spletale misli v pisano kito, sem čez in tja preko je zatrepetavalo hrepenenje, sem čez in tja preko je dehnila tajinstvena želja, vsa neobjljena, vsa zastrta in skrita v najgloblji kotiček srca.

*

Niti tukaj niti tam preko ni življenje posejano s cvetkami. Kadar gledaš, ti kmetiško dekle, sem čez, kadar se zasanjaš ti, gospodična, tja preko, tedaj vidita vselej samo tisto, kar je najlepše. Prvo vama to bije v oči. Da, in vabljiva je ta goljufiva lepota kakor

sinja globina tolmuna, ki hlepi za tvojim življenjem. — Toda z zdravim razumom in junaškim premagovanjem je treba odoleti silni težnji, ki kruto zahteva izpremembo človekovega socialnega položaja. Kajti grenko je spoznanje, ki plane iz zasede nate, izračunjeno vedno tedaj, kadar je prepozno...

Prilike so mnogo preveč zahrbtnje, da bi se jim moglo dekletu slepo predati na milost ali nemilost. Najprej je treba vse do skrajnih potankosti premisliti, preden se odloči za tako kočljivo stvar. Dekletu, ki gre v mesto, da se priuči kuhi, gospodinjstvu, s čemer potem pomaga doma, takemu dekletu lahko. Kdor jo pošlje v te svrhe v mesto, ta ji preskrbi tam tudi vse potrebno, da v redu in dostojno preživi svojo učno dobo. Le npravstveno najbolj pokvarjena dekleta krenejo na stransko pot in v najgrših primerih propadejo. A v splošnem tem dekletom v mestu ni sile.

Bolj so prizadete one, ki gredo v mesto zaradi domačih razmer, zaradi lastne trme ali česar koli drugega. Če tako dekletu začuti, da se maejejo prilike okrog nje, naj nemudoma poišče zvezo z mestom, bodisi z znanci tamkaj ali pa s posredovalnico za službe. Šele tedaj, ko ji je zatočišče zajamčeno, naj dobro pripravljena na vse odide od doma.

Vendar naj prej še vse dobro premisli, kar bomo prinašali na tem mestu, da si prihrani grenka presečneja.

Nekaj o debelosti

Kakor je pojem o lepoti zelo različen, kar priča že pregovor «Vsake oči imajo svojega slikarja», tako tudi v debelosti ne moremo določiti natančne meje, kaj je ravno za prav debelo ali pa kaj je predebelo, zlasti če pomislimo na orient, kjer gorenje meje debelosti skoraj ne poznajo.

V splošnem pa razlikujemo tri stopnje debelosti. V prvi stopnji zavidamo ženam, ki imajo telo razvito v lepí «polni» liniji, v drugi se debeluškam nagajivo posmehujemo, v tretji stopnji pa jih obžalujemo.

Kaj je vzrok debelosti? Pri sicer zdravem telesu moramo iskati vzroka brez dvoma v preobilni hrani in pa v nezadostnem telesnem gibanju. Ti naši debeluharčki namreč ponajvečkrat zatrjujejo, da jedo malo, oziroma mnogo manj ko drugi ljudje. Tega seveda ne smemo jemati tako resno, kajti oni zaužijejo, če že ne več, pa gotovo najmanj toliko hrane, da se vzdržujejo stalno v svoji debelosti. K temu pa pride še dejstvo, da jim gibanje dela težave, da se hitro upehajo, spotijo, vsled lastne teže utrudijo in se zato izogibajo vsakemu nepotrebnemu gibanju. Pa tudi alkoholne pijače imajo svoj delež pri posledicah odebelelosti, kar se zlasti opaža pri prekomernem uživanju piva. Pivo namreč vsebuje poleg alkohola precej redilnih snovi. Razen tega je pa tudi znano, da pivopivci ne ljubijo preveč gibanja, kar pospešuje nabiranje maščobe.

Pri zdravem človeku je torej vzrok debelosti preveliko zauživanje hrane in nezadostno gibanje.

Debeli ljudje pa nimajo samo teh neprijetnosti, da se ženirajo svoje debelosti, da se veliko potijo in hitro utrudijo — resne postanejo težave šele tačas, kadar začne trpeti delovanje srca in dihanje.

Kako se ubranimo debelosti, oziroma kako jo zmanjšamo pri sicer zdravem organizmu? Ker poznamo okolnosti, ki povzročajo debelost, se jih lahko ubranimo na ta način, da odtegnemo telesu ono hrano, ki daje največ maščobe, to so zlasti mastne in močnate jedi. Priporočila pa se mesna hrana, zelenjava, sadje in vzdržnost v alkoholnih pijačah. Drugi važni faktor, ki maščobo v telesu razkrajaja, pa je dovoljno gibanje, kakor razni sporti, posebno pa izleti v hribe. Pri tem se vsled jačjega delovanja srca krepi srčna mišica, obtok krvi je hitrejši in pljuča globoko vdi-havajo sveži zrak. Posledica tega je, da dobijo redilne snovi pravilno usmerjenje in to ne toliko v mast, ampak v mišičevje.

Pri tem sistematičnem postopanju pa se varujmo vsakega pretiravanja, kajti manjše zlo je debelost, kakor pa oslabeledost srca in druge bolezni, ki pri takem forsiranju lahko nastanejo.

Debelost pa ni vedno posledica zgoraj omenjenih vzrokov. Vzrok debelosti je večkrat lahko tudi v kaki bolezni prebavil, srca, živec ali pa v nepravilnem delovanju krvnih žlez. V takšnih primerih se je seveda treba obrniti na zdravnika-strokovnjaka.

★ Dr. Marija Finkova.

L.T., Ž.V. V svojem pismu pravite da je koža na obrazu presuha, tako da se dela lišaj. Malo nato pa trdite, da se Vam delajo zajedalci (ogrci) in mozolji. Iz Vašega opisa sklepamo, da to, kar imenujete lišaj, ni nič drugega kakor seborrhoea sicca, t.j. prekomerno izločanje maščobe, pomešane z roževinasto snovjo. Na koži se na ta način tvorijo luskinice, ki so bolj ali manj suhe. V zvezi s tem se pojavljajo ogrci in mozolji. Vzroki teh pojavov so lahko: slabokrvnost, slaba prebava, zaprtje, nepravilno delovanje žlez z notranjo sekrecijo ob času pubertete, neprimerna hrana (premastna, preveč začinjena itd.). Najprej moramo stremeti za tem, da vplivamo na te notranje vzroke. Večinoma pa to samo ne bo zadostovalo in bomo posegali tudi po zunanjih sredstvih, to je, zdravili bomo lokalno.

Predvsem je pri seborrhoei dobro, če se umivate s čim toplejšo vodo in žveplenim, salicilovim ali rezorcinovim milom (po enkrat ali dvakrat na dan). Po vsakokratnem umivanju si oblijte obraz z mrzlo vodo. Če vse to ne zadostuje, si potresajte kožo na obrazu z 1 do 2 % žveplenim ali salicilovim prahom. Ponoči se namažite z žvepleno pasto. Če postane koža po tej proceduri presuha, jo pokrijte z indiferentno nemastno cold-kremo. Zdravljenje ogrcev in mozoljev je slično kakor zgoraj. Da se pa koža bolje zmečča, nakar laže odstranite ogrece in mozolje, uporabljajte kopeli obraza v sopari ali pa tople obkladke. Nato operite obraz s toplo vodo in žveplenim milom. Milni peni lahko primešate finega toaletnega peska, s katerim pazljivo odrgnite kožo. Za toplim umivanjem naj pride mrzla prha. Zvečer namažite tenko plast žveplene paste. Namesto tega lahko namočite obraz s salicilovim ali borovim alkoholom in ga potem potresite s sulfoderm pudrom. Če so ogrci posebno trdovratni, jih iztisnite. Tu pa morate biti pazljivi, da se na prizadetih mestih pozneje ne pojavijo mozolji. Zato ne stiskajte z nohti, temveč s posebno pripravo (Komedonenquetscher) in nato kožo desinficirajte. Mozolje odprite s finim nožičkom, če niso preveč na gosto naseljeni. Sicer radikalno, vendar zelo priporočljivo proti seborrhoei, ogrcem in mozoljem je v mnogih primerih lupljenje kože. Uspešno je tudi obsevanje z višinskim solncem in pa z röntgenovimi žarki.

Dr. Zdenka Tominškova.

Vprašanje: Lasje se mi neprestano cepijo, posebno kadar si umijem glavo. Kako bi to preprečila? — M. B., Sv. L.

Odgovor: Lase si mažite z maščobo (s kremo ali oljem). Navijanje las z vročimi kleščami opustite.

Vprašanje: Vsako jutro imam ledenomrzle roke in noge. Roke imam mrtvaškoblede, noge pa modre. Vsak čas imam katar v nosu. Lice imam polno znojnic. Kožo imam ohlapno in starikavo, čeprav imam šele 22 let. — F. Z., K.

Odgovor: Vzrok Vaše bolezni je najbrže ble dica, in sicer v najvišji stopnji. Obrnite se na zdravnika, da Vam ne bodo potekala mlada leta brez veselja. Kajti bolezen, kakršna je Vaša, se dá pri pravilnem zdravljenju izlečiti. Vendar je treba vedeti natančno stanje, da se določi pravilen način zdravljenja.

Vprašanje: Kako dosežem rast obrvi in trepalnic? — B. C., L.

Odgovor: Rast je odvisna od podlage. Nekoliko pomaga višinsko sonce, pa tudi to ne vedno.

Gg. I. M., Lj., R. S., Sv. J., in H. W., K. Preiskati Vas mora zdravnik, da ugotovi, kakšno bolezen imate. Ravnajte se po njegovih nasvetih.

D. D., Lj. V svojem vprašanju z dne 28. m. m. niste navedli, kakšno bolezen ste imeli.

Naročnicam, ki so svoja vprašanja podpisale, smo odgovorili s pismi. O anonimnih vprašanjih, ki so delikatnega značaja, v listu ne moremo razpravljati. Zato naj bodo taka vprašanja podpisana, da lahko pismeno odgovorimo.

Pazite na zdravje svojega ljubega otroka,

varujte njegovo občutljivo kožo pred vsakršnimi dražmi, pa bo otrok vedno zdrav in veder. Če boste uporabljali pravo

lahko otroško milo PARACELSUS

pri vsakodnevnem kopanju, boste najbolje skrbeli za zdravje svojega otroka.

Zahtevajte zatorej vselej samo lahko otroško milo Paracelsus.

D. P.:

Kako postrežem svojim gostom

(Nadaljevanje.)

V uvodu smo med drugim našli tudi poglavitne točke načrta, ki si ga mora napraviti vsaka skrbna gospodinja, kadar vabi goste v hišo. Oglejmo si torej te točke malo bolj natanko.

Kakšno obliko družabnosti naj izberemo.

Zajtrk napravimo običajno po poroki, v slovo pred daljšim potovanjem, kadar praznujemo jubilej ali dobro uspel trgovski dogodek. Pri zajtrku po navadi ne serviramo juhe, razen če vemo, da jo ima kdo izmed gostov prav posebno rad. Najprej pride na mizo nekaj pikantnih jedi, lahko tudi samo kaviar, nato jajčja jed, pikantna omeleta, potem mesna jed, kakor koteleti s krompirjem in zelenjavo ali kaj pečenega, lahko pa tudi mrzla perutnina s salato. Za tem ponu-

dimo sadje, sir, črno kavo. Močnata jed ni sicer potrebna, jo pa seveda tudi lahko serviramo, če hočemo. Tedaj se izpremeni zajtrk v rano kosilo.

Kosilo, ki je prikladno skoraj za vsako slovesno priložnost, je lahko ob vsakem dnevnem času, navadno opoldne ali pa tudi proti večeru med šesto in sedmo uro. Kosilo je od vseh družabnih oblik najbolj svečano in zahteva zatorej največ skrbi, truda in stroškov. Gostiteljica si izbere po svojem preudarku nekako tale jedila: predjedi (ostrige, jastogi, kaviar, raki, kakršen je pač letni čas), juha, ribe, pečenka, vmesne jedi, perutnina ali divjačina, izbrana zelenjava, močnate jedi, sladoled, razne vrste sira, sadje.

Večerja, ki je navadno med osmo in deveto uro zvečer, je zelo priljubljena oblika družabnosti, zlasti pri meščanskih slojih, in se da prirediti na najrazličnejše načine, od najpreprostejšega do najrazkošnejšega. Najprvo ponudimo gostom kakršnokoli mesno juho (ki pa ni, da bi morala biti), in sicer pozimi vročo, poleti pa hladno, nato ribe, pečenko z zelenjavo, močnate jedi, sirovo maslo in sir. Skromnejša večerja bi bila na primer: slanik v salati kot predjed, pečenka, salata, kompot, sirovo maslo in sir, sadje. To je pa nekako najmanj, kar je treba ponuditi, če povabimo gosta na večerjo.

Čajanka je danes ta dan, ko se staro in mlado vne ma za ples, najpriljubljenejši način družabnosti, ki jo cenijo gostje kakor tudi gospodinja. Čajanko lahko priredimo popoldne ali zvečer. Kadar povabimo na primer goste popoldne za peto uro, popolnoma zado stuje, če jim postrežemo s čajem in pecivom, kesnje pa lahko ponudimo še limonado ali sladoled. Včasih pa plešejo gostje do večera. Tedaj jim je treba ser virati mrzel prigrizek ali obložene kruhke s salato; oboje bo plesalcem dobro teknilo. Za žejo pa jim pri pravimo limonado, malinovec, pivo, kislo vodo ali pa bovlo. Pozneje jim ponudimo še kavo s kolačem in nekaj mrzlih, osvežujočih jedil. Če pa povabimo goste šele po večerji, jim serviramo čaj in kavo s pecivom ter torte, kesnjeje sladoled in mrzla jedila, nazadnje pa obložene kruhke in pivo. Glede pijače se ravnamo po letnem času, poleti izberemo pijače, ki hlade (pivo, limonada, malinovec itd.), pozimi, zlasti kadar je hud mraz, pa punč, grog ali kaj podobnega. Razumljivo je, da mora pri čajankah gostiteljica skrbeti tudi za zabavo povabljenih gostov.

Popoldanska kava je lahko dolgočasna ali pa za bavna, kakršen je pač talent gospodnje. O navadni popoldanski kavi, pri kateri se ponudi kava s kola čem, ne bomo izgubljali besed. Toda iz te popoldanske kave lahko napravi izumljiva in spretna gostiteljica z majhnimi stroški nekaj nevsakdanjega. Izbere si na primer rumeno barvo. Vabila, ki jih razpošlje, so ru mena, v tej barvi okraši sobo in mizo, zastre luči in izbere cvetlice. Po tej barvi se lahko ravnajo tudi toalete. Nekaj nenavadnega je tudi popoldanska kava v japonskem ali rokoko-slogu. Podrobnosti glede ure ditve in načina serviranja pa si bo vsaka gospodinja uravnala po svojem okusu in razmerah.

(Nadaljevanje prih.)

Kot pomoč gospodnji boljše hiše bi šla za nekaj mesecev neka naša naročnica, ki se letos poroči in bi se rada izpopolnila v kuhanju in gospodinjstvem delu. V kuhinjskih delih je dobro izurjena. Naslov pove naša uprava (Prule 11).

Suha bukova drva, trboveljski premog, angleški koks pri tvrdki «K u r i v o s», Ljubljana, Dunajska cesta št. 33 (pri «Balkanu»). Telefon 34-34.

GOSPODINJSKE IZUMI IN ZNANSTVO

O gospodinjskih izumih

V 10. številki lanskega letnika smo obljubili mimo drugega tudi novo rubriko pod zgornjim naslovom, ki jo v današnji številki otvarjamo.

Naša doba zahteva od žene marsikaj, kar ji v prejšnjih časih ni bilo treba znati. Najrazličnejši izumi in novosti v gospodinjstvu, ki olajšujejo ženi delo, zahtevajo hkrati od nje precej sposobnosti in tehničnega znanja. Še prav posebno pa je to potrebno gospodinji na kmetih, ki največkrat težko dobi primerne obrtnika, če je treba kaj narediti ali hitro popraviti. Ko bi ga pa za vsako malenkost klicala iz sosednega trga ali mesta, bi bila to predraga reč, saj vemo, da znašajo po navadi že sami stroški za pot več kakor je vredno popravilo. In največkrat to tudi ni potrebno, ker lahko spretna gospodinja z majhnim trudom največ reči sama popravi. So pa seveda tudi primeri, ko prevelika varčnost ni umestna in je pomoč strokovnjaka nujno potrebna.

Naše babice so bile trdno prepričane, da je varčna gospodinja samo tista, ki sama kaj sešije, splete ali pokrpa, niso pa vedele, da se da marsikaj prihraniti tudi s kladivom, kleščami in čopičem. In če nam kakšno tako popravilo dobro uspe, imamo pri tem prav takšno veselje in zadovoljnost kakor pri obleki, ki smo jo sami naredili.

Pa tudi za otroke je zelo koristno in poučno, če vidijo, kako se njih mati loti vsakega dela. Saj vsi vemo, da se dandanašnji otroci, tudi deklice, zelo zanimajo za tehniko in razna ročna dela. Še čisto majhni otroci radi z zanimanjem opazujejo mater, kadar kaj dela ali popravlja, ko so malo večji, pa ji kaj kmalu začno tudi sami pomagati pri delu. Na ta način se otroci igraje marsičesa nauče, dobe smisel in spretnost ter veselje do dela; skupno delo pa mater in otroke le še bolj zbliža.

Nekaj o orodju.

Samo ob sebi se razume, da mora tisti, ki hoče sam kaj popravljati, imeti primerno orodje. To orodje naj bo vedno na določenem kraju in v lepem redu, da ga imamo takoj pri roki, kadar ga potrebujemo; kajti če bomo morali, kadar se nam kaj pokvari, šele iskati kladivo ali klešče po vsej hiši, nas bo največkrat medtem minila volja za delo. Najprikladnejša shramba za orodje je lesen zabojček ali pa predal v kakšni omari. Dobro je, če je zabojček predeljen v več delov za razno orodje in žblje različne velikosti. Tak zabojček si lahko vsakdo sam napravi.

Nekaj orodja je prav gotovo skoraj pri vsaki hiši, kar ga pa manjka in je nujno potrebno, je treba polagoma dokupiti. Najpotrebnejše orodje je: kladivo, navadne klešče, ploščate klešče, pila, sveder za les, izvijač, majhna ročna žaga, francoz in kakšen čopič. Kadar kupujemo orodje, ne smemo gledati na zunanjo obliko, ampak zlasti na to, da je trdno in solidno. Zato je tudi boljše, če kupimo orodje posamezno, ne pa v garniturah, ki so po navadi dražje in slabše, razen tega pa moramo vzeti pri garniturah tudi orodje, ki ga že imamo.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

KUHA

Jedilni list za teden dni

- Ponedeljek**, obed: Paradižnikova juha z rezanci, mesni klobčki, krompirjev pire, čebulna omaka.
Večerja: špinačne omelete, dušena jabolka.
Torek, obed: na juhi vranični žličniki, govedina s posiljenim zeljem, ocvrt krompir.
Večerja: vampi s parmezanom.
Sreda, obed: obarna juha z drobtinčnimi emoki, sarma, jabolčni kompot.
Večerja: jetra z ajdovimi žganci.
Četrtek, obed: grahova juha, teležji tički z drobnim pečenim krompirjem, dušena jabolka.
Večerja: široki rezanci z gnjatjo.
Petek, obed: prežgana juha z jajčnimi kockami, cvetača z maslom, rižev narastek.
Večerja: polenovka s parmezanom, endivija.
Sobota, obed: na juhi riž, govedina z dušenim ohrovtom, pražen krompir, hren.
Večerja: segedinski guljaš.
Nedelja, obed: zelenjavna juha, nadevana telečja prsa, pražen krompir, mešana solata, jajčna omaka, jabolčna pita.
Večerja: hrenovke z gorčico, krompir z maslom, čaj.

Recepti k jedilniku

Čebulna omaka. Dve do tri čebule drobno sesekljam. V kozici razbelim pol žlice masti in denem vanjo eno žlico sladkorja. Ko sladkor nekoliko zarumeni, dodam pol žlice moke in pol žlice finih drobtin. Ko še to zarumeni, stremem v kozico sesekljano čebulo, osolim popopram in okisam ter pridenem še eno žličko paradižnikove konzerve. Dodam še sladkorja ali kisa, če se mi zdi, potem pa pustim na robu štedilnika, da vsaj pol ure počasi vre.

Špinačne omelete. Omeletno testo pripravim iz četrti litra mleka, dveh rumenjakov, štirih žlic moke, soli in snega iz dveh beljakov. Da so omelete bolj rahle, dodam še pol zavitka pecilnega praška. V omeletni ponvi spečem iz tega 8 do 10 tenkih omelet. Za nadev skuham v slanem kropu pet pesti špinače, jo odcedim in pretlačim ali pa dobro sesekljam. V kozici razbelim pol žlice drobno zrezane prekajene slanine in pol žlice masti, potem pa dodam pol žlice moke in pol žlice finih drobtin. Počakam, da zarumeni, potem pa denem v kozico špinačo, osolim in dušim toliko časa, da se precej zgosti. Ko se shladi, namažem s tem omelete (na vsako omeleto eno žlico), jih zavijem, denem v kozico in postavim v pečico, dokler jih ne prinesem na mizo.

Jajčne kocke za juho. Dvem žemljicam ostržem skorjo, potem jih narežem na drobne kocke, povaljam v raztepenem jajcu, nakar jih stremem v vročo prežganko in takoj serviram.

Rižev narastek. Na mleku skuham do mehkega in precej v gosto 12 dkg riža, pa pustim, da se ohladi. V skledi pa vmešam 7 dkg presnega masla, dva ali tri rumenjake, 7 dkg sladkorja in malo nastrganega limonovega olupka. Ko je dobro vmešano, dodajam po žlicah ohlajeni riž in nazadnje še trd sneg iz beljakov. Zmes izlijem v dobro namazano obliko in spečem. Ko je narastek pečen, ga zvrnem na krožnik, potresem s sladkorjem in dam takoj na mizo. Za obliv prinesem v posebni skodelici razredčene gorke marelične marmelade.

Jajčna omaka. Tri trdo kuhana jajca olupim, pretlačim skozi sito in denem v skodelico. Primešam eno žlico drobno zrezanega drobnjaka ali pa peteršilja, dve žlici olja, žlico kisa, soli, popra in eno žličko gorčice.

Jabolčna pita. $\frac{3}{4}$ kg mošancgarjev olupim in zrežem na kocke. V kozico denem dve žlici sladkorne sipe in eno žlico vode in postavim na ogenj, da sladkor zarumeni. Nato stresem v kozico jabolka in nastrgani olupki od pol limone, pa dušim toliko časa, da se jabolka zmehčajo in lepo zarumenijo, a razkuhati se ne smejo. Potem jih stresem na sito in postavim na hlad, da se odtečejo. Na desko presejem 25 dkg moke (ostre), dodam 14 dkg presnega masla, 10 dkg sladkorja, dva rumenjaka, sol, sok od pol limone in eno žlico mleka. Iz tega naredim krhko testo in pustim, da eno uro na hladu počiva. Pred nadaljnjo uporabo razdelim testo na tri hlebčke, in sicer na dva enako velika, tretji pa naj bo za polovico manjši. Iz obeh večjih hlebčkov razvaljam dve enako veliki okrogli krpi, veliki kakor je dno tortnega oboda. Eno krpo položim na dno oblike, jo obložim s pripravljenimi jabolki enakomerno na debelo na pol prsta od roba testa, vrhu jabolka povežem drugo krpo in jo ob robu okrog in okrog pritisnem na spodnjo. Tretji, manjši hlebček, tudi razvaljam in narežem iz njega s testnim kolescem ali pa z nožem za pol prsta široke, tenke trakove. Torto namažem z beljakom, potem pa položim po njej previdno te trakove, da dobim lepo mrežo. Zdaj namažem tudi še to mrežo z beljakom in denem torto v pečico. Ko se lepo rumeno zapeče, odstranim tortni obod in torto ohladim. Ko se shladi, jo položim na tortni krožnik, v mrežico pa denem v vsak pravokotnik košček dušenega jabolka, ki sem si ga prihranila od nadeva, in potresem torto s sladkorjem. — Ta sladica je hitro pripravljena in ni draga, je pa zelo izdatna in okusna. Za nedeljo se pripravi že lahko v soboto.

Sarma. Zmelji $\frac{1}{4}$ kg govedine, $\frac{1}{4}$ kg sveže svinjine, 10 dkg prekajane slanine, nekoliko zrezanega peteršilja in precvrte drobno zrezane cebule. To zmesaj in prideni še $\frac{1}{4}$ l napol kuhanega riža, eno jajce, nekoliko popra in soli. Se enkrat dobro premesaj, potem pa naredi iz tega za prst debele klobasice in zavij vsako posebej v list kislega ali pa svežega poparjenega zelja. V vreli vodi prevri $\frac{1}{2}$ kg kislega zelja in ga odcedi. V kozico deni dobro žlico masti. Ko je razbeljena, vrzi vanjo pol drobno zrezane cebule. Ko cebula zarumeni, dodaj še dobro žlico moke, zalij z juho ali kropom, premešaj in povri, da bo gladko. Nato stresi v prostorno kozico za prst na debelo zelja, položi nanje klobasice drugo tik druge in jih polij s prežgajcem, potem naloži zopet plast zelja in zopet klobasice ter zopet oblij. Tako nadaljuj, dokler vsega ne porabiš. Povrhu položi nekaj koščkov gnjati ali slanine, polij s kislo smetano ali z razredčeno paradiznikovo konzervo in kuhaj približno poldruugo uro na zmerni vročini. Navadno se servira ta jed v posodi, kjer se je kuhala.

Domači rezanci. Doma izdelani rezanci (testenine) se v domači kuhinji vedno manj in manj uporabljajo, dasi so prav hvaležna jed tako po okusu kakor po raznoliki uporabi, bodisi kot prvovrstna in cenena zakuha na juho, bodisi kot fin dodatek k raznim omakam ali pa kot samostojna jed, prirejena na katerikoli način. Da so te domače testenine okusne, je razumljivo, saj vsebujejo veliko jajc. Na 1 kg moke pride po osem jajc, to je po težini dve tretjini moke in ena tretjina jajc. S tem pa je tudi dokazana velika hranilna vrednost doma pripravljenih testenin. Velika vse-

En šlager v slovenskem besedilu

dobite

zastonj

če sporočite upravi „Domačega prijatelja“ v Ljubljani, Praprotnikova ulica št. 1, svoj naslov in naslove svojih znancev, za katere mislite, da bi naročili šlagerje:

„*Ne verjem jaz ženskam nič več...*“,

„*Bajka o sreči*“,

„*Ti si moja Greta Garbo*“ in

„*Valček za dve srci*“

Za poštnino in stroške avtorskih pravic priložite štiri znamke po Din 1.—, torej skupaj Din 4.—

bina jajc in valjanje testa pa dá testeninam predvsem dober okus, ki ga običajno kupljene cenene vrste strojnega izdelka ne morejo imeti.

Danes smo gospodinje povsod močno zaposlene in res ne utegnemo pripravljati doma še testenin. Ako želi gospodinja nuditi družini petih ali šestih oseb za večerjo praženih rezancev z gnjatjo ali brez nje, ki so znana okusna in cenena večerja, potrebuje za to kakega pol kilograma široko rezanih rezancev. Za napravo teh rezancev in za pospravljanje potem pa porabi dve in pol do tri ure časa. Ni čuda, da se gospodinja, ki je ves dan težko zaposlena, temu delu izogne in to jed z jedilnega lista rajši za stalno črta, kar je glede na visoko hranilno vrednost, okusnost in cenenost domačih testenin vendarle škoda. Odpade pa s tem marsikaka izprememba v jedilnem listu.

Še mnogo večje težave pa imajo gospodinje v gostilniških, restavracijskih ali hotelskih obratih, v menzah in institutih. Navezane so ali na ceneno strojno vodno blago, ki malokdaj ustreza okusu gostov, ali pa morajo kratkomalo jed črtati za vselej s programa. Da bi same doma delale? Za to ni časa ne prostora niti ni udobno.

Vsem tem neprilikom je odpomogla neka tvrdka s tem, da je poslala na trg pod znamko «EB» domače testenine. Iz jamstvenega lista, ki je priložen vsakemu zelo okusno izdelanemu kartonu, kakor iz besedila na kartonu samem je razvidno, da jamči tvrdka za svojo dobro domačo kvaliteto (8 jajc na 1 kg moke, kakor jih predpisuje vsaka kuharska knjiga) in trajno nespremenjeno kvaliteto vsakemu odjemalcu. Te «EB» testenine se res v ničemer ne razlikujejo od doma napravljenih in bodo gospodinjam zbog svojega finega okusa prav dobrodošle. Gospodinje, ko boste te testenine poizkusile, se boste čudile, zakaj prav za prav naša toliko hvalisana industrijska podjetnost tako pozno prinaša na trg potrebam kvalitativno ustrezajoče blago te vrste in po povsem primernih cenah.

SIVANJE

Pred prazniki, ko vsaka gospodinja pospravlja stanovanje, ko preobrne vse predale, omare in zaboje, najde marsikaj, na kar je že davno pozabila. Kako dobrodošla je, recimo, pomladanska obleka iz svetlega volnenega voala, ki jo je bila polila na izletu z vinom in jo nevoljna zložila v zaboj med razne odložene obleke, klobuke in druge drobnarije. Spomladi je ne bo mogla več nositi, ker je kratka. Pa jo pobarva, recimo, temnordeče, malo poravi, prišije svetel ovrtnik in nekaj gumbov, pa ima prav prijazno domačo obleko. Toda obleke ni treba razdreti pred barvanjem. Če je sešita, se lahko obleče, razparana pa bi morda čakala v omari zopet velikega pospravljanja. Kaj pa hčerkinja obleka iz krepdešina, v kateri je dve seziji plesala, prenarajeno pa nosila še celo poletje, pa je vsa obledela na solncu? Tudi v barvo, in sicer nekoliko temnejšo kakor je pižama, ki jo je prinesel Božiček. Iz obleke se bo gotovo lahko naredila prav čedna bluz, kakršna se nosi pri tridelni pižami. Ali pa krilna kombinacija. Iz majhnih odrezkov se z vložki sestavi životek, večji pa se obrobijo s čipkami za prtiče ali robčke.

Iz jopiča, ki že več let visi pozabljen v podstrešni omari, se dá napraviti topel telovnik, ki se obleče čez lahko svetlo bluzo pod plašč ali kostum. Posebno dobrodošli so čevlji, ki so prišli med staro šaro zato, ker se ni na njih posrečilo čiščenje z novim preparatom. Treba jih je le prebarvati, pa bodo kakor novi.

Iz starih klobučinastih klobukov se dajo narediti kaj lični in topli otroški copatki, pa tudi ročne torbice. Iz tenke klobučine v dveh ali več barvah se lahko spletejo pasovi, ki se kaj lepo podajo na volnene otroške obleke. Iz tenke klobučine lepe barve se delajo prav lične umetne cvetke: zvončki, tulpe, marjetice, mimoze, dalije in še druge. Cvetni listi in peclji so iz klobučine, prašniki in pestiči pa iz volne ali svile.

Iz starih kožuhovinastih ovrtnikov, zapestnikov, rokovnikov ali obnošenih otroških kožuhovinastih plaščkov se napravi blazina. Iz lepe kožuhovine za na fotelj, iz muflona ali jančka pa za na podnožnik pri šivalnem stroju. Kožuhovina se ne sme striči s škarjami, ampak se mora rezati z nožem od leve strani. Kosí se sešijejo od leve strani z ometico.

ŽENA IN TUJSKI PROMET

Kaj zahteva tujec, ki dobro plača

So ljudje, ki nimajo mnogo denarja, vsaj toliko ga nimajo, da bi se lahko naselili v najudobnejšem hotelu, zato pa tudi ne pogrešajo tistega osladnega udobja in postrežbe. Ti ljudje so letovišča bolj potrebni kakor marsikateri bogataš, in ker nimajo mnogo denarja, mar naj bodo obsojeni na večno, neprestano delo brez počitka, brez poživljenja?

Vidite, kmetiška mati, ravno ti ljudje vam lahko nudijo zaslužek, četudi ne morejo z denarjem razsipati!

Schmoll Pasta

Pri nas in v inozemstvu
najbolj razširjena,
že 50 let priznana

krema za čevlje

Ni tukaj nobenih pomislekov! Spomnite se samo, da je boljše nekaj kakor pa nič. Zato se vam bo bolje izplačalo z majhnim trudom ob sezoni zaslužiti vsaj nekaj denarja, kakor pa s preziranjem tujca — prav nič.

Kakor smo rekli, človek, ki se ne valja v obilju, tak človek ne bo nikdar zahteval več kakor lahko plača. Vendar, če pomislite, kako malo truda vas stane vsa postrežba, se morate prepričati, da vsak tujec, ki je zadovoljen s tem, kolikor mu nudite, tudi plača to, kar od njega zahtevate. Torej plača dobro, zakaj vi ste v ceno za dnevni penzije že vračunili vse svoje stroške in plačilo za ves svoj trud.

No, in kaj naj se nudi za to dobro plačilo?

Predvsem miru. Človek, ki mu v mestu neprestano udarja ulični šum na uho, je potreben miru kakor riba vode. On potrebuje sprostitev za svoje živce, ne pa novega dražila in razburjenja, bodisi zaradi neprestanega lajanja domačega psa, kričanja nad hlapci, loputanja z vrati ali težkega štorljanja po lesenih stopnicah. Če se ne more drugače odpomoči, ker zahteva letovišča ob svojem prihodu mir, pa odvedite za tistih nekaj dni svojega psa k sosedu ali kamorkoli. Tudi drugim stvarjem se dá na podoben način odpomoči.

Vedno imejte pred očmi, da je prišel meščan k vam zato, da bi se odpočil. Naj mu tega nihče ne zavida, saj on počiva komaj deset dni do enega meseca v letu. Ako bo torej letovišča «malo potegnili» in bo vstal, recimo, šele ob devetih, počakaj ga strpljivo in ga prijazno postreži, saj dobiš vendar denar za to! Lepo ga poprašaj, kako je spal, če morda kaj posebnega želi, in če odide na izprehod, ga vprašaj, kdaj se vrne, da boš vedela pripraviti malico ali južino. Dokler spi, pa ne pusti nikomur, da bi delal kakršen

koli ropot ali da bi preglasno govoril. Tujec je, ki ti prinaša denar v hišo!

Drugo, kar mu je treba nuditi, je čist zrak, zato pazi, da okno njegove sobice ne bo obrnjeno na gnojišče. Čimveč solnca in zraka naj pride skozi okno, ki mora biti kolikor mogoče veliko. Ne iztrepavaj prašnih cunj na tisti strani hiše in ne polivaj z gnojnico vrta, dokler imaš gosta v hiši. Izkratka, pazi, da zraka z nobenim smradom ne kvariš, kajti tega ima letoviščar že v mestu mnogo čez mero.

Potem skrbi za čistoto z največjo natančnostjo. Soba naj bo lepo pobeljena, tla čista, čim manj podobna na stenah, posod vsak dan skrbno pobrisani prah, perilo snežnobelo, prav tako tudi zavese, prti itd. Tudi sama bodi vedno čedno oblečena. Na glavi nosi čisto ruto, na sebi imej snažno obleko in čevlje, zlasti pa pazi, da boš imela roke kar najbolj čiste. Če si imela opravka v hlevu ali svinjaku, takoj zamenjaj zamazani predpasnik s čistim in se dobro umij.

Postrežba je tisto, kar lahko tujca za vedno odžene od hiše, ali ga pa priklene nanjo, da pride drugo leto zopet ter privede s seboj še druge. Če v duhu preživimo dan, ko imamo gosta v hiši, izprevidimo, da je najbolje, ako je nekdo stalno na razpolago za postrežbo. Topla voda mora biti vsak trenutek pri rokah in čist labor, zadosti velik. Brisača naj se menja vsaj vsak drugi dan, in če je gostov v hiši več, mora imeti na vsak način vsak svojo. Na perilo je treba sploh prav posebno gledati. Če sama ne znaš ali ne utegneš, je prav gotovo v vaši dobra perica, ki zna tudi pravilno in lepo likati. Sveže perilo mora biti vedno pripravljeno, ako se slučajno kaj polije, da se lahko takoj nadomesti.

Tudi hrana je poglavje zase, toda o tem in o marsičem izpregovorimo podrobneje v naslednjih številkah. Najbolje in najceneje, kar tudi največ zahtevajo letoviščarji, je mleko in sadje, in s tem bodi vedno dobro založena.

Povprašaj vsak dan goste, ali žele, da jim prirediš kaj posebnega za kosilo. To bo napravilo nanje ugoden vtisk, spoznala pa boš tudi, da so najbolj zadovoljni z zdravimi domačimi jedmi. To ti bo napravilo veliko veselja, pa tudi zadrege ne bo.

Sploh je dobro, da večkrat poprašaj gosta, ali mu morda kaj ni po volji. Reci mu, da vprašaj zato, ker hočeš vse nedostatke takoj odpraviti in mu nuditi res vsega, česar si poželi. Draga mati, bodite prepričani, da znajo ljudje takšno prijaznost in skrb visoko ceniti in upoštevati.

—or.

(Nadaljevanje.)

Italijanka.

Italijanke so izmed najboljših jajčaric, kar jih poznamo. Pri nas in tudi drugod po Evropi jih radi goje,

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg št. 7

Ogromna izbira ročnih del vseh vrst in najrazličnejši material
Predtiskarija, entlanje
in vezanje / Montiranje blazin, to.bic i. dr.

Solidno blago! Ustan. 1860. Točna postrežba!

Od ust do ust gre glas, da je terpentinovo milo

odlične kakovosti.

ker so zelo skromne, odporne in nič razvajene. So vseh barv, ki si jih je le mogoče misliti, ponajveč pa bele, črne, rumene, modre, grahaste in jerebičaste. Od njih izvira tudi naša tako zvana domača kokoš.

Čistokrvni petelin je nekoliko večji od našega domačega petelina in hodi bolj pokonci in samozavestno. Ima precej široko glavo, ki je zmerno zaokrožena, in rumen kljun, ki je oster in nekoliko zakrivljen. Roža je živordeča, enakomerno in globoko zarezana ter na površini nekoliko hrapava. Prav tako živordeč je tudi precej dolgi in nekoliko zaokroženi podbradek. Dobro razvita roža nima nič gub ali bradavic in stoji lepo pokonci. Velike in iskre oči so rumene, rdečkaste ali rjavkaste, kakršna je pač barva perja. Vrat mu je srednje dolg, močan in usločen, hrbet širok, ki proti repu lahko pada, bedra močna in mišičasta ter gosto porasla, rumene noge z dolgimi in tenkimi prsti pa brez žilic in perja. Peroti so dolge in široke ter se tesno oprijemajo trupa, rep je košat in sestavljen iz širokih in dolgih srpastih peres. Tudi kokoš je v splošnem podobna naši domači kokoši, samo nekoliko večja je od nje, bolj živahna in urna. Roža, ki je iste barve kakor pri petelinu, je povešena, zlasti ko začne nesti.

**hripavosti, katarju
pomagajo sigurno
Kaiser-jeve
prsne karamele**

**V lekarnah, drog.
in kjer so vidni plakati.**

Koristnost italijank je, žal, samo enostranska; so pač, kakor smo že omenili, izvrstne jajčarice, njih meso pa ni posebno okusno. Kločijo zelo nerade, in ker so zelo divje in žive, so tudi slabe za valjenje in za vzgojo piščancev. Prednost te pasme pa je, da so piščanci zelo kmalu godni za lego. Če jih dobro krmimo, nam začno nesti že po šestih ali sedmih mesecih.

Ker so italijanke zelo žive in nemirne, potrebujejo dosti prostora za gibanje na planem, in so zatorej prikladne zlasti za deželo. Kdor ima torej dovolj prostora okrog hiše in hoče imeti lepe kokoši, ki mu bodo pridno nesle jajca, in mu ni bogve kaj za okusno meso, si bo izbral italijanke.

Ameriške leghornke.

Leghornke izvirajo od italijank. V Ameriko so jih zanesli iz italijanskega mesta Livorno (angleško Leghorn), po katerem so dobile tudi svoje ime. Američani, ki so prvi spoznali koristnost italijank, so jih po dolgotrajnem znanstvenem proučevanju in neštetihih poizkusih z rejo poplemenitili ter napravili iz njih današnje tako razširjeno pasmo.

Kakor italijanke, so tudi leghornke izvrstne jajčarice, ki znesejo povprečno do 150 jajc na leto, če se posebno dobro krmijo, pa tudi po 200 do 280. Leghornke so v nasprotju z italijankami samo bele barve, le rep imajo črn; sicer pa velja zanje v poglavitnem vse, kar smo omenili pri italijankah.

Minorke.

Po imenu bi se dalo soditi, da so te kokoši doma na otoku Minorci v Sredozemskem morju. Vendar to ni dokazano, čeprav trdijo Angleži, da je prišla ta pasma v prvi polovici devetnajstega stoletja odtam k njim. Na Angleškem je potem dobila lastnosti, zaradi katerih jo zdaj tako cenimo.

Minorke so ponosne in plemenite postave in zato na videz zelo podobne italijankam. Petelin ima veliko in lepo zaokroženo glavo ter močan in lahko zakrivljen kljun. Roža je velika, napeta in je štiri- do pet-

krat enakomerno globoko zarezana. Velike oči so žive, rjave do rjavkastordeče barve. Vrat je dolg, močan, porasel in lepo zaokrožen. Trup je močno razvit, dolg in poln, pleča in prsi so široke, prav tako tudi skoraj popolnoma vodoravni hrbet. Rep štrli pokonci in ima veliko dolgih, ozkih in malo zaokroženih peres. Bedra so mesnata, noge močne, brez perja, in imajo štiri dolge prste z belkastimi kremplji. Perje je ene barve in se tesno prilega trupu. Kokoš je podobna petelinu, samo roža stoji spredaj pokonci, nad očesom ji pa pada na eno ali drugo stran. Rep je lepo zložen in proti koncu lahko zavihan.

Minorke so enobarvne, in sicer samo bele ali črne. Nesejo približno tako pridno kakor italijanke ali leghornke, imajo pa vzlic temu, zlasti mlade, še precej okusno meso. Ker so nekoliko težje od italijank, niso tako divje, in se zato lahko goje tudi na omejenem prostoru. Tudi minorka ne kloči rada. Piščanci in odrasle živali so precej odporne, edino pred mrazom in vlago jih moramo varovati. V hudem mrazu zlasti petelinom rada odmrzne roža. Nesti začno kokoši že s šestimi do sedmimi meseci.

Navodila za rejo perutnine v februarju.

Navodila, ki smo jih dali v januarju, veljajo v splošnem tudi za mesec februar. Perutnina mora torej dobiti vedno dovolj tečne hrane in mlačne vode, varovati jo moramo pred mrazom, vlago in preprihom in ji moramo dati priložnost, da se okoplje v pesku ali pepelu. Nadalje moramo vsak teden po enkrat premeniti steljo, vsaj po enkrat na mesec pa ves prostor temeljito očistiti.

Glede hrane naj še omenimo, da damo lahko perutnini pozimi razen koruze tudi ovsu in pšenice. Poleg tega pa ji moramo dajati, če hočemo, da bo dobro uspevala, vsak dan tudi mehke hrane.

V tem mesecu bodo nesle skoraj že vse kokoši. Posebno moramo paziti, da so gosi in race vedno na suhem in toplem, kajti tiste, ki so začele nesti ta mesec ali že prej ta mesec, bodo, če bo vreme ugodno, kmalu pričele valiti.

Za vse živali, ki jih nameravamo porabiti za valjenje, je važno, da jih čez zimo dobro krmimo, da potem med valjenjem preveč ne oslabe in ne opešajo. (Dalje prih.)

**KAJ MI JE IN KAJ MI
NI VŠEČ PRI MOŽU?**

Možem, ki kličejo žene s «staro». Pet let sem poročena. Mož je bil vso to dobo kavalir, da sem ga bila vesela. Dajal mi je poetična imena. Kar čez noč pa me je pričel klicati s «staro». «Stara» gor, «stara» dol. Kakor da bi bila res že tako stara, pa mi je komaj 27 let. Ni mi dosti, da me kliče s «staro» doma pred otrokoma, ne, celo pred tujimi ljudmi mi daje tako ime. Prosila sem ga že, naj vendar opusti to «staro», pa prav nič ne pomaga. Ker je gotovo še kaj tako vljudnih moških, pozivam čitateljice, da prihodnjič objavimo imena svojih mož, če se med tem časom ne odvadijo klicanja s «staro». Nočem biti «stara». Če me nočeš klicati z Ivico kakor nekda, pa hočem biti vsaj Iva.

Ponočevanje. Moj mož je znan ljubljanski veseljak. Da ga ni nikdar doma, temu sem se že po toliko letih privadila. Težko je šlo, pa žene smo potrpežljive

Hkrati za podnevi in ponoči je

NIVEA-CREME

ker omogoča njena najvaznejša sestavina Eucerit, ki pospešuje nego kože, da se Nivea-Creme globoko vleže v kožo, ne da bi se koža količkaj sve-ti'a Podnevi Vas varuje vpita krema pred grdim vremenom in nadomešča maščobo, ki Vam jo jemljeta veter in grdo vreme, kožo pa dela voljno in gibčno. Ponoči deluje Nivea-Creme na ta način, da Vam oživilja in krepi polt in da dobite živahen in mladosten videz.

Nivea-Creme ne morete nadomestiti niti z najdražjimi luksuznimi kre-mami, ker ni nobene druge kreme, da bi imela v sebi Eucerit, ki kožno staničje hrani in oživilja, na kar se tudi opira iznenadajoče in blago delovanje Nivea-Creme.

Skatle po Din 5,—, 10,— in 22,—.
Tube iz čiste pločevine po Din 9,— in 14,—.

Izdeluje v Jugoslaviji:

Jugosl. P. Beiersdorf & Co.,

d. s. o. j.

Maribor, Gregorčičeva štev. 24

in preveč popustljive. Včasih mu ni zadosti, da čas zapravlja po gostilnah, temveč privleče vso pivsko bratovščino domov, in jaz jim moram kuhati kavo. Seveda mi zbudi otroke in tudi stanovalci se pritožujejo nad ponočnim razgrajanjem. Prosila sem ga že nešteto krat, da naj se tega odvadi, pa nič ne pomaga. Ali ima mož res vso pravico, da dela, kar se mu zdi? Kaj naj storim, da se bo odvadil če že ne pijančevanja, pa vsaj tega, da ne bo zahteval, da kuham ob tretji uri zjutraj za njegove prijatelje kavo. Katera mi dá dober svet? — Marta K.

Netaktnost. Pri sebi imam svojo mlajšo sestro, ki študira medicino. Je to veselo dekle, ki se rada z vsakim moškim pošali. Čeprav marsikaj stori, kar ni bon ton, moram vendar reči, da dekle ni pokvarjeno. Kvečjemu nekoliko lahkomišelnost. Moj mož pa vse to izrablja in mi sestro, kadar me ni doma, nadleguje. Zadnji čas pa je celo tako netakten, da mi hoče sestro vpriču mene poljubovati. Čeprav se ga sestra brani, kolikor more, pa jo vendar s svojo močjo užuga. Ne preostaja nama drugega, kakor da se sestra izseli. To pa je njej težko, ker nima sredstev. Če nama morete svetovati, kaj naj ukreneva, Vam bova zelo hvaležni. — Sonja in Nuška R.

Odgovor O. I. Žena, ki je izgubila možovo zaupanje, si le s težavo pridobi to, kar je izgubila. Možje ne odpuščajo tako hitro, kakor me ženske. Toda čas zace-li vse rane. Tudi Vaš mož bo sčasoma pozabil na Vašo zablodo. Sicer Vam je morda že odpustil, in le Vi v svoji bolesti še vedno mislite, da Vam ne zaupa. Najbrže je tako. Potrpite pač in popravite svojo napako z ljubežnijo do otrok in moža. Če je plemenit, Vam je v srcu že odpustil, in ker imate otroke, se bo kmalu našla med Vama zopet srčna vez.

KAJ MI JE IN KAJ MI NI VŠEČ PRI ŽENI?

P. n. uredništvo! Ker vidim, da se Vaš cenjeni list bavi tudi z zakonom, Vas prosim, da objavite tele vrstice, in prosim čitateljice ter čitatelje za dober navet, kaj naj storim v svoji stiski. Ko sem imel 28 let, sem se oženil z veliko mlajšo tvorniško delavko. Denarja nisva imela. Verjel sem njenim besedam, da se hočeva oba lotiti dela in zaslužiti, da si bova lahko na-

pravila, kar potrebujeva. Toda hitro je prišlo razočaranje. Kmalu po poroki je moja žena zapustila službo, češ, saj mi ni treba delati, ker moj mož zadosti zasluži. S tem bi se bil še kako sprijaznil, toda kmalu nato mi je rekla moja žena: «Kuhaj si sam, če hočeš jesti, peri si sam, če hočeš biti čist, in delaj sam, če hočeš živeti!» In tega se zdaj tudi verno drži. Zjutraj gre zdoma, opoldne za kosilo prinese s trga kuhano klobaso in dva krajca kruha; popoldne gre zopet v mesto, in ko pridem zvečer izmučen od dela domov, moram šele čakati na milostivo, da pride in mi odpre stanovanje. Na lepo vprašanje dobim sirov odgovor. Po enim letu takega življenja sem imel 10.000 dinarjev dolgov. Poleg tega pa mi je žena zastavila veliko stvari, ne da bi vedel, in med njimi celo takšne, ki niti moje niso. Živela bi lahko z mojim zaslužkom čisto lepo, ko bi ona znala dobro gospodinjiti. M. J. Lj.

Moja žena je bila kot dekle pravi angel. Tako milo me je pogledovala, da sem se kar topil same zaljubljenosti. Bila je ponižna, skromna, mirna in prijazna. Poznala sva se samo dva meseca in sva se vzela. V dobrem letu pa se je vse predrugačilo. Sedaj moram biti jaz ponižen in skromen. Žena pa mi zabaja vse popoldneve k prijateljicam in prihaja domov, ko je treba večerjati. Zvečer mi hodi v plesno šolo in v kavarno. Pravi, da je vsak mož, ki krati svoji ženi pravico do družabnega življenja, tiran. Sedaj sem ji moral nabaviti smuško opremo, in ker sem za ta sport preobil, je ženica odpotovala in me pustila za praznike samega doma. Gospe, vprašam Vas, ali so vse moderne žene takega tipa? Bil sem vnet zagovornik ženske enakopravnosti, toda v praksi mi to ni všeč.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Mija, Lj. — Pri mojem dežniku, ki je sicer se popolnoma lep in dober, je začelo blago propuščati vodo. Ali se dá to popraviti?

Odgovor: Tak dežnik lahko sami popravite tako-le: vzemite nekoliko očetnokisle gline, pomočite vanjo majhno gobico in namažite z njo dobro vsa mesta, ki puščajo. Potem še mokri dežnik na hitro posušite in dežnik bo zopet tak kakor treba.

Mici K., V. — Imam jopico iz čiste volne, iz katere nikakor ne morem spraviti nekega neprijetnega duha,

čeprav sem jo že večkrat prala v milnici. Kaj naj storim?

Odgovor: Neprijeten duh Vaše jopice utegne biti od mila. Denite v mlačno vodo nekoliko boraksa in izpirajte v njej jopico, ne da bi jo menciali ali ovijali. Nato jo pa izplakujte v vedno hladnejši vodi, nazadnje v čisto mrzli. Jopico posušite na zraku!

G. K. v M. — Že nekoliko časa opažam na svojem perilu eden do dva centimetra dolge luknjice, ki so videti, kakor bi jih kdo napravil s šivanko. Dolgo nisem mogla dognati, odkod so. Šele pred kratkim sem ugotovila, da so jih napravile ribice, ki se rade pojavijo v starih spisih. Ribice se le redko vidijo, najlaže pri nenadni svetlobi. S čim naj jih preženem?

Odgovor: Nadležne ribice v stanovanju lahko odpravite s čisto drobno zmletim poprom. Še bolje je, če popru primešate nekoliko praška zoper mrčes in s tem potresete vrata, podboje, okna in oknice.

M. Š. iz V. L. — Moj mož je deset let mlajši od mene. On ima 49 let, jaz pa jih bom 59. Zadnji čas opažam, da se je začel zanimati za drugo žensko. Zelo trpim zaradi tega in se bojim, da ga bom izgubila. Zdi se mi, da bi brez njega ne mogla živeti, čutim pa, da si želi prostosti. Kaj naj storim? Ali naj ga zdaj po dvajsetletnem zakonu zapustim? Otroci nimava.

Odgovor: Nevarno je vzeti veliko mlajšega moža, ker se žena itak hitreje postara, četudi se na vse načine bori proti temu. Preden se odločite, da zapustite moža, s katerim ste živeli dvajset let, morate dobro premisliti. Ženska, ki ima 59 let, si le težko ustvari eksistenco. Izkušajte se z možem iskreno razgovoriti in se ravnajte po tem.

D. K. v M. — Kako je treba spravljati sadje čez zimo, da se ne pokvari?

Odgovor: Sadje moramo imeti spravljeno v zravnem in suhem prostoru. Temperatura naj bo nizka, ker se sadje na hladnem bolje drži in se gnoloba ne more razviti. Večkrat je tudi treba sadje prebrati, kar je nagnitega odbrati in takoj porabiti. Še veliko bolje je pa, če vložimo sadje v suho zdrobljeno soto, ki ne pusti zraka do sadja.

Vilma G., B. — Imam omaro za led, ki je stala dalje časa na podstrešju. Po naključju je prišel vanjo naftalin. Duha po naftalinu nisem na noben način mogla spraviti iz omare, dokler nisem poizkusila s čistim špiritom. Kako pa naj spravim zdaj duh po špirtu iz nje?

Odgovor: Izperite jo dobro s toplo vodo, v kateri je raztopljen soda ali raztopina hipermanganovega kislega kalija, in postavite potem omaro za dalje časa na zrak, če je mogoče, na sonce.

H. E., L. — Že dve leti sem znana z gospodom. Sva večkrat skupaj. On je zelo prijazen z menoj in kaže očitno zame veliko zanimanja. Vendar pa ni še niti z besedico omenil, ali me namerava poročiti. Ali bi bilo prav, če ga ob priložnosti poprašam, kaj misli? Pripominjam, da sem učiteljica in torej nisem navezana na ženitev.

Odgovor: Dve leti je sicer dolga doba, vendar je v današnjih časih popolnoma razumljivo in umestno, da se oba določna spoznata, ali sta za skupno življenje. Moški mora to še posebno dobro preudariti. Slabo bi bilo, če bi ga Vi prisilili k prezgodnji odločitvi, ker bi lahko s tem vse pokvarili. Morda ima gospod poklicne ali rodbinske ovire, ki jih Vi ne poznate, zaradi katerih se neče vezati. Če pa teh ni in je gospodu samo do prijateljstva, ne da bi imel pri tem resnejše namene, mu lahko previdno izvabite izjavo, če mu, kadar Vas vabi na sestanek, odkrito

Slavni filmski igralec in pisatelj

MAX MAGNUS

uporablja zaradi njene kakovosti, učinkovitosti in osvežujočega okusa samo zobno pasto «Kaliklora».

Mala tuba Din 9—, velika Din 14—, Jod-Kaliklora tuba Din 20—.

Zaloga: Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica šte. 5.

poveste, da Vam je nerodno, če Vas ljudje prepogosto vidijo z njim. Če mu je kaj do Vas, Vam bo gotovo pojasnil, kako je s stvarjo.

Rada bi bila mlada in lepa

(Nadaljevanje.)

Predpoldne ne jej veliko.

Vse, kar poješ dopoldne, je na kvar tvoji vitkosti. Zaradi tega se pri zajtrku rajši odreci žemlji ali kruhu, sladkorju in sladicam. Potem si lahko opoldne malo več privoščiš, seveda le kako malenkost več. Veliko hitreje, kakor si misliš, se bo telo privadilo na zmanjšano hrano. Tudi je veliko bolj zdravo malo jesti in paziti na svojo zunanost, kakor pa s preobilno prehrano nasiti svoje telo.

Prehrana.

Pri negovanju lepote je zelo važno vprašanje prehrane. Mučno je, če moraš pri vsakem grizljaju pre-

Vaš mož se Vam lahko izneveri,

ako ne pazite dovolj na nego svojega telesa in ako zaradi tega niste dovolj mikavni. Zuana dišeča sol za izpiranje

ISLA SPÜLSALZ

Vam bo pomagala, da ostanete vedno zdravi, sveži in mladeniški, če jo redno uporabljate za svojo intimno toaleta.

mišljati, ali bi ga ali bi ga ne. Večkrat se kdo s težkim premagovanjem odreče poslasticam, ne ve pa, da se niti ljudem, ki nagibajo k debelosti, ni treba vedno odpovedovati kuhinjskim dobrotam.

Kdor hoče ostati vitek, pa vkljub temu neče vedno stradati, naj si zapomni tole:

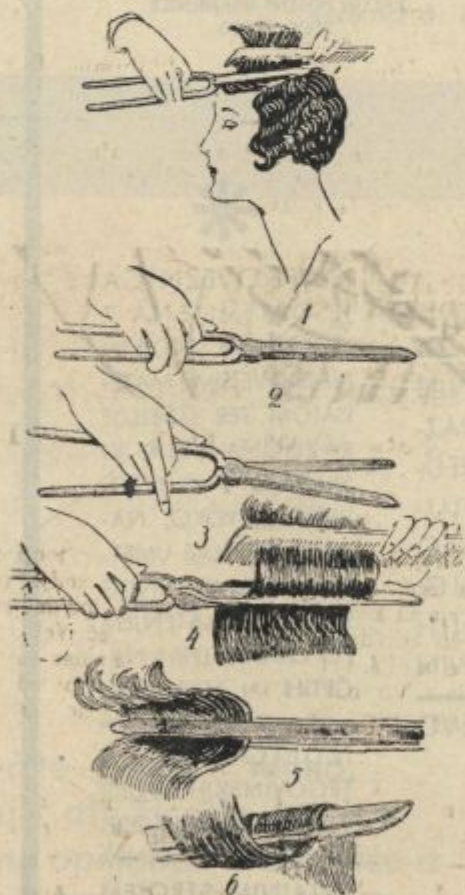
Če hočeš ostati vitka, ne smeš veliko jesti. Na vsak način je zmotno, če kdo misli, da mora mnogo jesti, ako hoče imeti dober videz. Ljudje jedo veliko več iz navade kakor iz potrebe. Človeško telo se prav hitro privadi na neprebilno hrano. Samo malo energije je treba. Ljudje, ki nagibajo k debelosti, se morajo zadovoljiti z jedmi, ki niso preveč redilne. Če iz kakršnegakoli vzroka kateri dan jedo redilne jedi, morajo presežek izravnati drugi dan s skromnejšo hrano.

Da se ne sme na to stran prepogosto grešiti, je jasno. Če se nečeš odebeliti, pazi zlasti na red v prehrani. Hrano, kolikor je potrebuje človek za življenje in delo, uživaj kolikor mogoče v enakih presledkih in vsak dan ob istem času.

(Dalje prihodnjič.)

Kako se same onduliramo

Spretno žene in dobre gospodinje poizkušajo najrazličnejša dela in nekatere včasih prav dobro konkurirajo pravim obrtnikom. S spretnostjo, dobro voljo in potrpežljivostjo se da marsikaj doseči. Same šivajo obleke, če ne zase, pa vsaj za otroke, delajo preproge in si bar-

vajo blago, obleke in klobuke. Včasih tej ali oni obesi spretni prodajalec na velesejmu pripravo in material za lepljenje loncev in porcelana, da gospodinja lahko pokaže tudi tu svojo izumrljivost. Izkratka — žene se z uspehom lotijo marsikaterega dela.

Danes prinašamo način onduliranja v sliki in besedi, nekaj novega za podjetne čitateljice. Slike nazorno kažejo, kako se postopoma vrši onduliranje. Za onduliranje se potrebujejo klešče, glavnik, zrcalo in potrpežljiva žrtev lepote. Klešče se segrejejo na plinu ali na špirtu. Vročina klešč se preizkusi na tankem papirju. Če papir porumeni ali pa se celo žge, je treba počakati, da se primerno ohladi. Drže naj se za en ročaj in vrte v zraku, kakor to delajo v česalnih salonih.

Lasje se morajo gladko izčesati, nato pa se postopoma ondulira pramen za pramenom. Z odprtimi kleščami se primejo lasje čim bliže glave. Potem se klešče zasučejo z leve strani na desno, kakor kaže slika številka 4. Medtem ko desna roka miruje, se z levo češe pramen las preko klešč. Tako nastane proga ondulacija. Primerno oddaljena od prve se naredi druga, ki mora biti po širini enaka prvi. Postopek je isti, le da se klešče obrnejo v nasprotno smer. To se ponavlja menjaje po vsej dolžini pramena. Da se ondulacija okrepi, da ostane trajnejša, se ponovi postopek še enkrat.

Slika 5 nam kaže prijem od leve, slika 6 pa od desne strani. Prvi poizkus onduliranja se napravi najlaže na pričeski, na kateri se poznajo še sledovi ondulacije.

Tiskovni sklad

Za naš tiskovni sklad so darovale: Ivana Kumpova, Maribor (zbirka iz Maribora), 456 Din; Helena Rakuževa, Ljubljana, 100 Din; Frančiška Kolarjeva, Ljubljana, 100 Din; Sonja Gorjančeva, Kranj, 65 Din; neimenovana, Novo mesto, 70 Din; Z. Lončarjeva, Celje, 68 Din; Ana Polajnčeva, Maribor, 50 Din; Roza Čezmanova, Kamnik, 46 Din; I. Hlebševa, Ljubljana, Nada Fisterjeva, Ljubljana, Leopoldina Remčeva, Beograd, K. B. Volmika, Beti Divjakova, Radovljica, Val. Rižnar, Kočevje, po 35 Din; neimenovana 50 Din; Rika Puklova, Zreče, 28 Din; Mira Skorčeva, Ljubljana, 26 Din; Stanislava Grumova, Sušak, 25 Din; F. Gorše, Krško, 24 Din; Mici Šobova, Domžale, 22 Din; V. Čančar, int. ppor., Plevlje, 20 Din; Ema Lukescheva, Celje, 20 Din; Zora Rapetova, Ljubljana, 20 Din; Micka Schisserjeva, Kočevje, Angela Žvanova, Ljubljana, Anton Kovač, Kranj, Francka Rihlerjeva, Ljubljana, Vida Janičeva, Zagreb, L. Ferjančičeva, Ljubljana, G. Zorkova, Maribor, Iva Kučkova, Celje, Ljuba Jankovičeva, Niš, H. Gogalova, Črnomelj, neimenovana po 18 Din; Roza Girlingerjeva, št. II, 14 Din 50 p; M. Kraljeva, Vurberg, 12 Din 50 p; Jakob Žitkova 12 Din; Olga dr. Tajnškova, Sv. Pavel, 10 Din; Fr. Sipčeva, Kranj, Justi Kitzova po 3 Din; M. Kunaverjeva, Ljubljana, Seli Plevančeva, Ljubno, G. Rozina Riharnikova, Rogaška Slatina, po 7 Din; M. Dergančeva, Klubi, Fr. Iršič, Mislinje, po 6 Din; M. Duc, Prevalje, Mara Suhačeva, Beograd, M. Muršičeva, Maribor, Anka Očkova, Tezno, po 5 Din; S. Ferluga, Maribor, M. Rozmanova, Ljubljana, H. Zaloperjeva, Slovenjgradec, Tonka Lebanova, Vrhnika, Zalka Hölzlova, Selnica ob Dravi, M. Franja Sedejeva, Radeče, M. Rudeževa, Tolsti vrh, Gusti Škaletova, Selnica ob Dravi, M. Hren, Zgornja Hudina, po 4 Din; M. Čermel, Ida Kotnikova, Selnica ob Dravi, Janja Horvato, Sv. Lenart, Tončka Vebrova, Selce, po 3 Din; A. Pečovnikova, Maribor, Olga šavnikova, Kranj, M. Škerljeva, Gotna vas, po 2 Din 50 p; Justina Blinčeva, Mokronog, Mija Knezova, Ljubljana, Ago Rode-tova, Celje, Gr. Ržišnikova, Poljčane, Julija Širnikova, Ljubljana, M. Slana, Celje, M. Smenj, Otoče, Ana Rosinova, Ormož, po 2 Din.

Za darila vsem in vsaki posamezni darovalki iskrena hvala!

Naročnina za list s krojno prilogo je za vse leto Din 68—, za pol leta Din 35—, za četrt leta Din 18—. Za Ameriko in inozemstvo dolarja 2—. Posamezna številka stane Din 5—, krojna priloga Din 2—.

Izhaja vsakega 1. v mesecu. Odgovorna za izdajateljstvo, uredništvo in upravnništvo Erna Podgornikova.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Prule 11.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavnik Miroslav Ambrožič).

DELNIŠKA TISKARNA

D. D. V LJUBLJANI
MIKLOŠIČEVA CESTA 16

BRZOJAVNI NASLOV: DELTISK
TELEFON 2132

RAČUN POŠTNE HRANILNICE
ŠTEV. 11.630

TISK IZ IZDOLBE-
NINE V BAKRU
(BAKROTISK)

TISKARNA IZVRŠUJE
VSAKOVRSNE TISKO-
VINE, KNJIGE, REVije,
ČASOPISE, DIPLOME,
DELNICE, SREČKE, KO-
LEDARJE, ENOBARVNE
IN VEČBARVNE SLIKE
POLJUBNE VELIKOSTI,
VREDNOSTNE PAPIRJE,
RAZGLEDNICE, LETAKE,
LEPAKE, POSETNICE,
OVITKE, OSMRTNICE,
POROČNA NAZNANI-
LA, OVOJE ZA RAZNE
INDUSTRIJSKE IZDELKE

POSEBEN ODDELEK ZA
IZVRŠEVANJE IZVIRNIH
RISB IN SLIK ZA RAZ-
LIČNE REKLAME, VRED-
NOSTNE PAPIRJE, ILLU-
STRACIJE, UMETNIŠKO
OPREMLJANJE KNJIG,
REVIJ IN POLJUBNIH
NAROČENIH TISKOVIN

SKICE NA ZAHTEVO

KNJIGOVEZNICA
JE OPREMLJENA Z
MODERNIMI STROJI IN
NAJNOVEJŠIM MATE-
RIALOM TER IZDELUJE
RAZLIČNA DELA, KI
SPADAJO V KNJIGO-
VEŠKO STROKO, NA-
DALJE IZVRŠUJE UMET-
NO VEZAVO KNJIG
Z ROČNIM ZLATENJEM
PO ORIGINALNIH NA-
ČRTIH IN NAROČILU

IZDELOVALNICA
TRGOVINSKIH KNJIG
V POLJUBNI VELIKOSTI
IN OBLIKI Z LASTNIM
ČRTAINIM STROJEM

Za vsako roko primerno pero

Naravna velikost.

Velikost 3 (za dame). Barva onix.

Velikost 3 (za dame). Barva črna.

Velikost 5. Barva modro-marmorirana (lapis lazuli).

Velikost 7. Barva rdečkasta.

Posebno učinkovito je darilo, ako ga poklonite v krasnem etuiju, prevlečenem z imitiranim usnjem in vložnem s svilo in plišem.

Vse vrste peres s tenko, srednjo ali široko konico, različno opiljeno. Vse konice iz **OSMIRIDIJA**

Vse velikosti v poljubnih barvah: črni, onix, modri, perl. V istih barvah svinčnik **„AVTOMAT“**

Darujte nalivno pero! Vse življenje bo spominjalo na Vas. Naša peresa so originalna ameriška,

nezdobljiva, 14kar. zlato, konice osmiridij

Telefon
3 4 5 6

A. PRELOG

LJUBLJANA
MARIJIN TRG

Specijalne

novosti

za maske

A. & E. SKABERNÈ

LJUBLJANA

Mestni trg šte. 10

Telefon 2431

Telefon 2431